

*“Güneş ışığını en dik biçimde alan kent”
olarak bilinen Van ilimizi değerli katkılarıyla
aydınlatan sektörümüzün saygın isimlerine
teşekkür ediyoruz.*

Yaşamınıza “artı” bir katkıyoruz

ELGİNKAN TOPLULUĞU YAYINIDIR

E.C.A.

SEREL

16

TEMMUZ
2009

Doğu Anadolu'nun efsane kenti: Van

Evlerde **E.C.A.** Proteus kombi kullanılır, konfor kat kat katlanır!

Yeni E.C.A. Proteus kombi, konforlu kullanım suyu elde edilmesini sağlar, uygun fiyatıyla bütçenizi düşündür, minimal yapıyla da kullanım alanınızda yer tasarrufu sağlar. Her özelliğiyle lider yeni Proteus kombiyi seçin, siz de konforunuzu kat kat katlayın.

- Doğalgaz ve LPG ile kullanım
- Konforlu sıcak su elde edebilmek için çelik panelli ikinci eşanjör
- 720x400x330 mm. minimal boyutlarıyla kullanım alanınızda tasarruf
- Kireç tutmayan bakır eşanjör ile yüksek verim
- % 35-100 arası güç modülasyonu

7/24 SERVİS
3 YIL GARANTİ
ULUSLARARASI HATTI
444 0 322
Türkiye Hattı: Ankara, İstanbul ve Bursa
Genel Merkez: 0212 444 0322
Büyükdere: 0212 444 0322

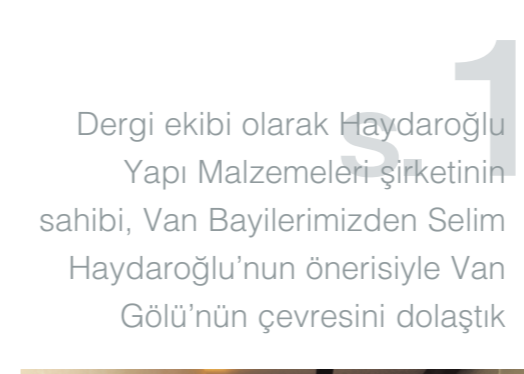
www.elginkan.com.tr
www.eca.com.tr

E.C.A.
YETİLERİ BİRLİKTE

s. 15

42 yıllık Van Bayimiz Turan Haydaroğlu ile dünden yarına uzanan güzel bir söyleşi

s. 18

Dergi ekibi olarak Haydaroğlu Yapı Malzemeleri şirketinin sahibi, Van Bayilerimizden Selim Haydaroğlu'nun önerisiyle Van Gölü'nün çevresini dolaştık

s. 28

Deneyimlerini 'Sorumluluk ve Paylaşımlar Üzerine' isimli bir kitapta toplayan Mimar Hasan Barutçu ve Selçuk Alten'le yeni dünyada sosyal sorumluluk üzerine sohbet ettik

s. 36

Ramize Erer: "İnadımdan karikatürist oldum"

s. 40

Nasuh Mahruki: "Gezdikçe görüyorsunuz ki hepimiz insanız, aynı düşün parçasıyız"

İçindekiler

4 Başlarken

5 Vizyon

Ahmet Oğuz Zenginal, ekonomik kriz ortamında gelinen noktayı değerlendirdi

8 Şirketlerden

15 Birlikte başarmak

42 yıllık Van Bayimiz Turan Haydaroğlu ile dünden yarına uzanan kapsamlı bir söyleşi

18 Gezgin

Van Gölü'nü Van Güneşi'yle yaşamak!

23 Akademik görüş

Prof. Dr. Nur Akın

26 Tasarım dünyasından

Nevzat Sayın: "Her biriniz özelsiniz, hiç biriniz diğerine benzemiyorsunuz"
Mimar Hasan Barutçu ve çalışma arkadaşı Selçuk Alten deneyimlerini bizlerle paylaştı

31 Bütütleç

Yapı sektöründe 'yeşil duyarlılık zirvesi'
'Kentsel Rönesans Dönemi'ne duyulan ihtiyaç vurgulandı

34 Sektörden

Yapı Market Group Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Ağaçoğlu

36 Keyifli buluşmalar

Ramize Erer: "İnadımdan karikatürist oldum"

38 İletişim dünyası

Feyza Hepçilingirler Türkçe'nin renklerini anlattı

40 Ufuk çizgisi

Nasuh Mahruki: "Gezdikçe görüyorsunuz ki hepimiz insanız, aynı düşün parçasıyız"

43 Ajanda

Antikorlarımız bizzat kurumsal kültürümüzün içinde...

ELMOR Adana Bölgesi Satış Müdürümüz Enver Öz (sol başta) ve ELMOR Pazarlama Müdürümüz Hakan Ürün (sağ başta) ile birlikte dergimiz için Van Bayimiz Turan Haydaroğlu (sağdan ikinci) ve oğlu Selim Haydaroğlu ile "dünü, bugünü ve yarını" konuştuk.

Topluluğumuz, dünya ölçeğinde tüm sektörleri zorlu bir sınavdan geçiren krizden, var oluş ilkeleriyle korunurken giderek güçleniyor

Son buluşmamızdan bu yana geçen üç ayda, dünya ölçeğinde yaşanan ekonomik kriz, dünyada ve ülkemizde tüm sektörleri adeta zorlu bir sınava tabi tuttu. Ancak Topluluğumuz, ilkelereinden ve hedeflerinden taviz vermeden yoluna devam etti, ediyor.

'Vizyon' sayfalarımızda vizyoner görüşlerini yayımlamakla mutlu olduğumuz Ar Muslukçuluk Şirket Müdürümüz Ahmet Oğuz Zenginal'ın dediği gibi "Kriz döneminde kurumsal kültürümüz bizi koruyor. Kazanılan her kuruşun tekrar yatırımlara ve topluma dönmesini, amacının varlık nedeni kabul eden Elginkan Topluluğu'nun duruşunun sağlamlığı, ilk bakışta kendisini gösteriyor."

Yapı Market Group Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Ağaçcıoğlu da dergimize verdiği röportajda, "Krizin en büyük etkisi psikolojik boyutta oluyor ve antikorunu üretmeyenler bu süreçte yıpranıyor" derken ne kadar haklı. Bizim antikorlarımızın bizzat kurumsal kültürümüzün içinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bağışıklık sistemimizi güçlü kılan bu antikorların zor zamanlarda nasıl da hızla harekete geçtiğini bayilerimizle biraraya geldiğimiz zamanlarda çok daha net olarak görme fırsatını yakalıyoruz. Dergimizin yayın hazırlıkları kapsamında Mayıs ayının son günlerinde, Topluluğumuzun büyük önem atfettiği bölgelerimizden Doğu Anadolu'nun yıldızı Van'a misafir olduk. 1967'den bu yana Elginkan Ailesinin parçası olan Van Bayimiz Turan Haydaroğlu ile yılların deneyiminden süzülen anıları paylaştık; hem kendisiyle hem de şirketini emanet ettiği oğlu Selim Haydaroğlu ile içten bir söyleşi gerçekleştirdik. Yine aynı sokaktaki yan binada Van Bayilerimizden Sevimliler İnşaat Malzemeleri Şirketi'nin ofisini de ziyaret edip İbrahim ve İsmail Sevimli Beylerle de sohbet etme fırsatı bulduk.

Bayilerimizin gerçekleştirdiği işlerden olduğu kadar Doğu'nun efsanevi kenti Van'dan da çok etkilendik. Etkilendiğimiz ölçüde de sizlere yansıtmaya çalıştık. "Birlikte Başarmak" ve "Gezgin" sayfalarımızda hem Haydaroğlu Yapı Malzemeleri Şirketi'nin Van şehri için ne anlam ifade ettiğini, hem de Muradiye Şelalesi'nden başlayarak Adilcevaz, Ahlat, Tatvan, Gevaş, Edremit yolculuğumuzla sizler için belleğimize kaydettiğimiz güzelliklerin nasıl da güçlü bir tarihsel zeminden kaynak bulunduğunu göstermek istedik. Umarız amacımıza yaklaşmışızdır.

"Tasarım Dünyası" sayfalarımızda özel sektörde bir çok önemli projeye mimar ve yönetici olarak imza attıktan sonra kendi şirketlerini kuran, deneyimlerini de 'Sorumluluk ve Paylaşımlar Üzerine' isimli bir kitapta toplayan Mimar Hasan Barutçu ve Selçuk Alten'le yeni dünyada sosyal sorumluluk üzerine sohbet ettik. "Artık dünya, şirketlerin topluma ne kazandırdığına bakıyor" diyen Barutçu ve Alten'in söyleşi "artı 1" okurlarına çok tanıdık gelecek.

Yine "Tasarım" sayfalarımızda Sakıp Sabancı Müzesi'ne yaptığı çok amaçlı salon 'The Seed/Tohum' ile bir kez daha kendinden söz ettirmeyi başaran Nevzat Sayın ile mimari anlayışı üzerine söyleşirken, "Akademik Görüş" sayfalarımızda da Prof. Dr. Nur Akın'ın 'Dünya Miras Listesi ve İstanbul'un korunması üzerine' düşüncelerini aldık.

Göreceğiniz gibi bu sayımızda da hayata artılar katan insanlar ve mekanları gündeminize taşıma çabası içinde olduk. Güzel Türkçemiz'in koruyucu meleği Feyza Hepçilingirler ile dilimizin binbir rengini; zirvelerin fatihi Nasuh Mahruki ile 'Ufuk Çizgisi'ni aşan sohbetimizde 'aynı düşün parçası olan insan'; kadınlık hallerine çizgileriyle apayrı bir yorum getiren Kötu Kız'ın yaratıcısı Ramize Erer ile de mizahı konuştuk.

Dergimizi coşkuyla hazırladık, keyifle okumanız dileğiyle...

Jülide Nemlioğlu

Jülide Nemlioğlu

Elginkan

ELGINKAN TOPLULUĞU

Adına İmtiyaz Sahibi
A. Yücel Unan

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Jülide Nemlioğlu

Yayın Kurulu
Arif Pakkan, Deniz Kılıç, Ekrem Erkut, Habibe Akşit,

Hande Suran, Hakan Ürün,
Kumru Sıs Eren, Seda Altınok, Soner Özcan

Yayın Yönetmeni
Ülkü Karaosmanoğlu

Editör
Meral Aslankaya

Görsel Yönetmen / Nihal Atatepe İzgi

Fotoğraf Editörü / Batuhan Kıran

Yapım

Kesişim Yayıncılık ve Tasarım Hizmetleri A.Ş.
Tel: (0 212) 337 51 99

Baskı ve Cilt

Elma Bilgisayar ve Basım
Halkalı Caddesi, No: 164 B-4 Blok
Sefaköy-Küçükçekmece/İstanbul
Tel: (0 212) 697 30 30

İletişim Adresi

Elginkan Holding A.Ş.
Kemeraltı Caddesi, 17/5-6-7, 34425
Karaköy-İSTANBUL
Tel: (0212) 293 30 00 www.elginkan.com.tr

Yayın Türü / Yaygın, Süreli

Baskı Tarihi / Temmuz 2009

Ahmet Oğuz Zenginal, ekonomik kriz ortamında gelinen noktayı değerlendirdi:

"Kriz, iç pazarı yeniden yapılandırıyor"

Hiç aklında yokken 22 yıl önce gazetecilik mesleğini bırakarak Elginkan Topluluğu'na katılan Ahmet Oğuz Zenginal, uzun yıllar üst düzey yöneticilik görevlerinde bulunmuş deneyimli biri olarak, küresel krizin sektördeki yansımalarını değerlendirirken, Elginkan Topluluğu'nun, kurumsal kültüründen güç alarak krize karşı korunmalı olduğunu ifade ediyor

Ar Muslukçuluk Şirket Müdürlüğü görevini yürüten Ahmet Oğuz Zenginal, aynı zamanda Elginkan Vakfı Mütevelli Heyet ve Denetim Kurulu üyesi olarak, Vizyon sayfalarımıza konuk oldu. Kendisiyle, küresel krizin ülkemize olan olumsuz yansımalarından çıkış yollarını da, Topluluk kültürümüzün karakteristik özelliklerinin her birimize sağladığı avantajları da konuşabildiğimiz kapsamlı bir sohbet gerçekleştirdik.

Elginkan Topluluğu, iş dünyasında nadir rastlanan bir kurumsal kültüre sahip. Topluluğun kurumsal kültüründe kendinizle özdeşleştiğiniz nitelikler nelerdir?

Topluluk Başkanımız bu kültürü özellikle kendisi yaratmış. Şirketlerin tüm faaliyetleri, bu kültür çerçevesinde oluşturulan prensipler paralelinde yürütülmekte. İlk başlarda bu, karar almada geç kalınıyor izlenimi verse de bu kültürü özümlediğinizde, bunun tam

tersi olduğunu anlıyorsunuz. İş dünyamızda "ebedi müessese" olma hedefi ile çalışan çok az şirket olduğunu sanıyorum. Topluluk kültürümüzde yer alan mütevazılık, mükemmeliyetçilik, başarıya arzusu, ekip çalışması ve tüm bunlardan elde edilecek kazanımların topluma sağladığı fayda beni çok etkiliyor.

Aynı zamanda Vakıf olan Elginkan Topluluğu'nun 'ebedi müessese' misyonu çalışanlarına sizce nasıl bir sorumluluk yüküyor?

Topluluğumuzun Vakıf olması ve 'ebedi müessese' olma kavramı, insana ayrı bir sorumluluk duygusu yüküyor. Vakıf'ta da görev yapıyor olmam sebebiyle eğitime yapılan katkıları yakından gözlemleyebiliyorum. Vakfın şirketler için, şirketlerin de Vakıf için var olma düşüncesi ve sürekli topluma hizmet etme duygusu çok etkileyici. Bu özel yapılanmanın etkisini üzerinde hissederek çalışan arkadaşlarımız; her yaptıkları işte "çok daha özenli olmak" durumundalar. ➔

Bu da ciddi bir sorumluluk duygusunu beraberinde getiriyor.

Krizden nasıl etkileniyoruz? Kurumsal kültürümüzün böylesi güç dönemlerde bizi koruduğunu söyleyebilir miyiz?

Söyleyebiliriz. Tüketicinin, çalıştığından ve hak ettiği kadar fazlasını kazanma ihtirasının dünyayı taşıdığı noktaya bakacak olursak, kazanılan her kuruluşun tekrar yatırımlara ve topluma dönmesi amacını varlık nedeni olarak kabul eden Elginkan Topluluğu'nun duruşunun sağlamlığı, ilk bakışta kendini göstermektedir. Kaygan bir zeminde ayakları yere sağlam basan bir yapıdan söz ediyoruz. Son dönemde yaşanan krizin de etkisiyle iç pazarda sektörün yeniden yapılandırıldığını gözlemliyoruz. Bu yeniden yapılanma; üreticisinden, dağıtım kanallarına kadar yayılan bir değişim. Ar Muslukçuluk değişen bu pazarda ürün gamını genişleterek, kalitesini yükselterek, yaygın ve çok satış yaparak pazar payını arttırmayı hedefliyor. Ar Muslukçuluk, İstanbul Maltepe'de kurulu montaj hattıyla üretim faaliyetini gerçekleştireyor. Ürünlerinin büyük kısmını Topluluğumuz'un satış-pazarlama şirketi olan ELMOR A.Ş. kanalı ile yapıyor. Ayrıca şirketimizin mevcut satış teşkilatı ile de Türkiye'nin her yerine yaygın satış yapıyor. Önümüzdeki dönemde bu satışlarımızın daha da artırılması hedefleniyor.

Bu başarılı tabloyu neye borçlusunuz?

Sektördeki bütün rakipler karşısında kurumsal bir kimliğe sahip olmak, sağlıklı büyüme hedeflerinin öngörülmesi ve ekip çalışması, AR'ın başarısının altında yatan etkenlerdir. 2008 yılı, özellikle son dönemde krizin yoğun yaşandığı bir yıl olmasına rağmen mix grubu armatür satışlarımız geçen yılın yüzde 27 üstünde gerçekleşti. 2009 yılı hedeflerimizde yüzde 12'lik bir büyüme öngördük. Global krizin en yoğun hissedildiği ilk üç aylık satışlarımız adetsel olarak bütçenin yüzde 105'i, ciro olarak da bütçenin yüzde 100'ü olarak gerçekleşti.

Krizin farklı sektörlerde farklı etkilere yol açtığı şu dönemde, sizinle bu söyleşiyi yaparken basınımızda Obama'nın Türkiye ziyaretinin tartışmaları hâlâ sürüyordu. Dergimiz yayımlandığında bu ziyaret eski bir haber olarak kalacaktır ama yine de Obama, Temmuz itibarı ile de taze bir başkan olacağı için sormak isteriz. Siz bu ziyareti nasıl yorumladınız?

Obama'nın ziyareti sırasındaki konuşmalarında benim aklımda iki şey kaldı. Bir öğrenci "Sizin Bush'la aranızda ne fark var?" diye sordu. Obama çok net olarak, "Hiç bir fark yok" dedi. Biz hâlâ Obama'nın farklı olduğuna inanmaya çalışıyoruz. İkinci olarak şunu söyledi; "Beni rengimden veya kökenimdeki yapıdan dolayı seçmiş olabilirler." Çok doğru bu söylediği. Obama'nın ailesinde Müslüman olması, zenci olması, mazlum olması seçilmesine neden olan artılar. Ancak farklı bir politika izlemeyecek. Amerika Birleşik Devletleri'nde başkanlık, esasında bir sembol. Kim gelirse gelsin Amerikan politikalarının değişmeyeceğini biliyoruz. Bu aynı zamanda bir istikrar göstergesidir ve keşke biz de dış politikada bu sürekliliği gösterebilsek.

Ahmet Oğuz Zenginal kimdir?

1959 İstanbul doğumlu. Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdikten sonra iş hayatına gazeteci olarak, Dünya Gazetesi'nde başladı. Ancak, 1987'de Elsan'dan gelen teklifi değerlendirdi ve gazetecilik hayatına son vererek muhasebe departmanında çalışmak üzere Topluluk bünyesine katıldı. 1991 yılında Valsfel A.Ş.'nin Boru Fabrikası'nda Muhasebe Şefi, 1994 yılında da şirket merkezinin Manisa'ya nakledilmesiyle Şirket Müdür Yardımcısı olarak 2008 yılına kadar görevine devam etti. Halen Ar Muslukçuluk Şirket Müdürlüğü görevini yürütmekte. Ayrıca Elginkan Vakfı Mütavelli Heyet Üyeliği ve Elginkan Vakfı Denetim Kurulu Üyeliği görevlerini de sürdürüyor. Evli ve bir çocuk sahibi.

"Yöneticilik yaptığım sürece kapım hiç kapanmamıştır. Beraber çalıştığım tüm kadrolar gerek iş gerekse özel konularda bana rahatlıkla ulaşabilirler. Tabii ki hiyerarşik yapıyı bozmadan ve saygı sınırları içinde tüm düşüncelerini söylemekte özgürdürler. İşimde gayri ciddiliği kesinlikle kabul etmem. Her kademedeki çalışanın, yaptığı işe saygı duyması gerekir. Bence başarının sırrı da bu duyguları bir bütün haline getirmektir"

Dünya ve Türkiye ekonomisinde düzlüğe nasıl çıkılır?

Dünyada toparlanma kısmen başladı. Bu tabii bir tür merkezkaç sistemidir. Krizin neresinde olduğunuz önemli. Kriz çıktı, önce kaynağındakileri dibe vurdurdu. Size sıranın gelmesi için zaman geçmesi; altı ay-bir senenin geçmesi lazım. Toparlanma da buna bağlı olarak geciken dalgalarla görülebilir. Yani Amerika 2010 yılında krizin yaralarını saracaksa, bizim bugünkünden daha zor zamanlarımızın, belki de Amerika ve Avrupa'nın toparlanma sürecine denk geleceğini düşünüyorum. Bu bakış açısıyla, bizde normal süreçlere 2011 yılında geçilebilir. Sonuçta herkes kendi ülkesine odaklanıyor. Kendi kalkınmasını sağlarken, kendi sanayisini ve üreticisini korumak istiyor. Bizde de böyle olması gerektiğini düşünüyoruz ama bazen yarıdurgun bir rahatlıkla gelişmelere seyirci kalınabiliyor. Örneğin TSE ile ilgili denetim vardı ve bu denetim kalktı. Herkes her şeyi getirebiliyor, her şeyi yapabiliyor. Özellikle ihracatta bir Amerika ya da Avrupa ülkesine ihracat yapabilmek için dünya ülkelerinde şirketlerin hangi süreçlerden geçtiğini araştırınız. Bu süreçlerden bir sektör oluşmuş durumda. Bir belgelendirme sektöründen söz ediyorum. Her mamul için, üç tane kuruluşun farklı farklı belge almanız gerekiyor. Belge alırken de ciddi ödemeler yapıyorsunuz.

Toplulukta 22 yıldır çeşitli kademelerde görev yapıyorsunuz. Daha önce Valsfel A.Ş.'de görev yapıyordunuz. Valsfel'deki deneyimleriniz hakkında konuşalım mı?

Toplulukta 22 yılının 18 yılını Valsfel'de değişik kademelerde geçiren biri olarak bu şirketimizin bende özel bir yeri olması doğal. Valsfel benim için kalfalıktan başlayıp ustalıkta geçiş yaptığım bir yerdir. Topluluğun amiral gemisinde görev yapmak ayrıcalık. Dört fabrikalı bir şirketin yönetiminde bulunmak çok özel bir duygu. Valsfel'de çalıştığım sürece bir çok kriz atlattık. Ancak her krizde daha güçlenerek çıktık. Valsfel'in sektöründe nasıl bir lider olduğunun kanıtıdır. Ar Muslukçuluk da kurulduğu 1973 yılından bugünlere kadar faaliyet gösterdiği inşaat sektöründe üretmiş olduğu AR ve YAK sıhhi tesisat armatürleri ile her zaman söz sahibi olmayı başardı.

Nasıl bir yöneticisiniz?

Beraber çalıştığım tüm kadrolar, gerek iş gerekse özel konularda rahatlıkla bana ulaşabilirler. Yöneticilik yaptığım sürece kapım hiç kapanmamıştır. Tabii ki hiyerarşik yapıyı bozmadan ve saygı sınırları içinde tüm düşüncelerini söylemekte özgürdürler. Ancak işimde gayri ciddiliği kesinlikle kabul etmem. Her kademedeki çalışanın, yaptığı işe saygı duyması gerekir. Bence başarının sırrı da bu duyguları bir bütün haline getirmektir. Beraber çalıştığım, yeni kadrolar da dahil olmak üzere tüm arkadaşlar, tüm fabrikalardaki makine yerleşimlerine kadar ince detaylar hakkında bilgi sahibiyimdir. Titiz bir yöneticiyim.

Vizyon sahibi olmak, dünyayı çok yakından takip etmekle yakından ilgili. Sektörel anlamda dünyayı takip etmek, yurtdışına açılmak demek aynı zamanda. Sizin sektörü yakından izlediğiniz kadar coğrafi anlamda da dünyaya büyük bir ilgi duyduğunuzu biliyoruz. İyi bir seyahatçi olarak bu konuda neler söylemek istersiniz?

Değişik kültürleri tanımanın, insanın vizyonunu geliştirdiğine inanırım. Ayrıca, kültürle, ekonominin çok sıkı bir bağı vardır ve insanın ekonomi alanındaki gelişmeleri takip ederken, dünyanın çeşitli yerlerindeki hayatları merak etmemesi mümkün değil. Kimsenin gitmediği yerlere gidiyorum. Örneğin, Katmandu çok güzel, egzotik bir yerdir. Nepal müziği, dünyanın en güzel müziklerinden biridir. Belli bir yaştan sonra Avrupa'ya gidebilirsiniz. Ama mesela Tibet'e gitmeniz zordur. Öncelikle zor yerlere gitmeyi tercih ediyorum. Dünyaya bazen böylesi "zor" yerlerden bakmak lazım.

Üretenler eğitiyor

İnsan kaynakları Müdürlüğü, Elginkan Topluluğu'nu geleceğe taşıyan en önemli prensiplerinden olan 'bilginin paylaşılması'na yönelik bir dizi çalışma başlattı.

"artı 1" dergisi yayına hazırlanırken bir kısmı gerçekleşen, bir kısmı ise sürmekte olan 2009 yılı eğitim projelerinde yeni bir eğitim yaklaşımı uygulandı. "İç Eğitim Projesi" adını taşıyan bu yeni eğitim yaklaşımında; Elginkan Ailesi üyesi çalışanlarının, bilgi birikimlerini paylaşması ve etkililiği bir öğrenme ortamı yaratılması amaçlandı.

İşe ilk olarak Kasım 2008'de, ihtiyaç duyulan konular çerçevesinde mesleki birikimlerini çalışma arkadaşlarına eğitmen olarak sunabilecek olan kişilerin belirlenmesiyle başladı. Projede iç eğitim olarak yer alacakların belirlenmesinden sonra ikinci aşama olarak bu kişilerin etkin sunum tekniklerine yönelik eğitim almaları sağlandı. Burada da 'iç eğitim'lerin aktaracakları konu başlıklarını en verimli şekilde yansıtmaları hedeflendi. 2009 yılında verilecek eğitimlerde seçilen konular ise eğitim ihtiyaç analizleri sonucu saptandı. 2009 yılı başından bugüne değin gerçekleştirilen eğitimlerde; Elginkan Holding A.Ş. Finans ve İştirakler Müdürü Doç. Dr. Kerem Şenel, 'Grafikler ve teknik analiz', Elginkan Vakfı Eğitim Uzmanı Murat Dolgun 'Sorun çözme teknikleri', Emar A.Ş. Eğitim Sorumlusu Taner Ta-

'Grafiklerle Teknik Analiz' eğitimini Elginkan Holding A.Ş. Finansman ve İştirakler Müdürü Doç. Dr. Kerem Şenel verdi.

MANİF'09: (Soldan Sağa) Murat Dolgun, Yeliz Karakaş (Elginkan Vakfı), Sezai Bulut (Matel A.Ş.), Ufuk Ulaş Polat (Elginkan Holding A.Ş.), Bahri Yorulmaz (Elba A.Ş.), Vehbi Dömekeli (Elginkan Vakfı), Mehmet Karakaş (Valfisel A.Ş.), Özgür Alparslan (Elginkan Vakfı), Musa Barın (Elsan A.Ş.), Hülya Ödev (Elginkan Vakfı).

tar 'İletişim', Emar A.Ş. Şirket Müdürü Neslihan Yeşilyurt 'Liderlik', Elmor A.Ş. Satış Temsilcisi Seçkin Gültekin 'Pazarlama yönetimi', Elmor A.Ş. Satış Geliştirme Şefi Metin Özınan 'Satış geliştirme', Emar A.Ş. Eğitim Şefi Ekrem Erkut 'Toplam kalite yönetimi', Emar A.Ş. Hizmet Geliştirme Müdürü Arif Pakkan 'Süreç yönetimi' başlıkları altında eğitimler verdiler.

Yıl sonuna değin ise; Emar A.Ş. Servis Müdürü Mustafa Güngör 'Müşteri Tatmini ve Yönetimi', Valfisel A.Ş. Fabrika Müdürü Tülay Terzgil 'Yaratıcılık', Elginkan Holding A.Ş. İnsan Kaynakları Sorumlusu F.Gökçe Müftüoğlu 'Personel Seçme ve Yerleştirme', Elginkan Holding A.Ş. İnsan Kaynakları Sorumlusu Ufuk Ulaş Polat 'Kariyer Planlama', Elginkan Holding A.Ş. İnsan Kaynakları Müdürü Dr. Habibe Akşit 'Etik Yönetimi' başlıklı eğitimleri ile programın ilk bölümü tamamlanacaktır.

Sizden gelenler

Rahmetli Başkanımız Ekrem Elginkan'ın aramızdan ayrılışının 10. yılında Dergimizin 15'inci sayısını Başkanımız'ı andığımız "özel bir sayı" olarak sizlerle buluşturmıştık. 15'inci sayımıza, Elginkan Topluluğu tarihinde önemli olan deneyimlerin, olayların en az bizler kadar sizleri de derinden etkileyeceğini, "geçmiş" bilmek "bugünü anlamak" ve "geleceği" şekillendirmek adına sizlere ışık tutacağını düşünmüştük. Sizlerden gelen geri dönüşler, yanılmadığımızı gösterdi. Bir çok tebriğin yanında okurlarımızdan da sıcak mektuplar aldık. O mektuplardan birini ise olduğu gibi "artı 1" okurlarıyla paylaşmak istedik.

"Ben 1992 yılından beri Topluluğumun bir parçası olan Odöksan A.Ş.'de güvenlik görevlisi olarak çalışmaktayım. Tüm Topluluk çalışanlarımız ile paylaşmak istediğim, rahmetli sayın H. Ekrem Elginkan ile ilgili bir anımı size aktarmak istiyorum. 30 Ağustos 1994 yılında Ekrem Bey'in fabrikamızı ziyaret edeceği bilgisi verilmişti. O gün Özel Güvenlik olarak tüm hazırlıklarımızı tamamlayıp, aynı vardiyada görevli Mehmet Güven arkadaşımızla beraber büyük bir heyecanla Topluluk Başkanımız Ekrem Bey'i bekliyorduk. Aynı zamanda o dönemdeki Şirket Müdürümüz Yücel Unan Bey ve Fabrika Müdürümüz Vedat Kural Bey de içeride bekliyorlardı. Serel ve Matel şirketlerine yaptığı ziyaret sonrasında, saat 13.45'te Ekrem Bey'in aracının fabrikamıza girişi esnasında Özel Güvenlik ekibi olarak kendisini

büyük bir sevinçle selamladık. Kendisi de bizi selamlayarak fabrika idari binasına doğru yönelecekler. Ardından Koruma Müdürümüz Mümin Bey ile Ekrem Bey'in şoförü Dursun Bey, Ekrem Bey'i bıraktıktan yaklaşık 15 dakika sonra fabrika girişindeki büromuza geldiler. Mümin Bey, Ekrem Bey'in karşılamağımızdan çok memnun kaldığını ve "Çıkarken çocuklara söyleyin, elimi öpsünler" dediğini ifade ettiler. Bunun üzerine Mümin Bey'e sevincimizin bir kat daha artacağını ifade ettik.

Ekrem Bey fabrikamızdan ayrılırken, aracı kapıda durdu ve bizler yanına giderek; 'Efendim hoş geldiniz, fabrikamıza şeref verdiniz' diyerek elini öptük. Ekrem Bey 'Hoş bulduk yavrum, nasılsınız? İşinizden memnun musunuz?' dediler. Biz de 'Çok memnunuz. Sağlığınıza duacıyız efendim, sizleri her zaman fabrikamıza bekleriz efendim' dedik. Bu sözümüz üzerine Ekrem Bey elimizi tutarak: 'Evlatlarım, ömrüm olur ise yine geleceğim. Bu tesisleri, bu binaları gözünüz gibi koruyun, bunlar siz çalışanların' dediler. Biz de 'Efendim gözünüz arkada kalmasin, burası bizim ikinci evimiz' dedik. Ekrem Bey 'Kalın sağlıcakla evlatlarım' diyerek ve el sallayarak fabrikamızdan ayrıldılar. Sadece Türkiye'de değil, dünyada kurum-sallaşma yolunda dev adımlar atmış ve buna rağmen son derece mütevazı bir yaşantısı olan sayın H. Ekrem Elginkan Bey ile ilgili bu anı, hiçbir zaman hafızamızdan silinmeyecektir. Biz Odöksan A.Ş. çalışanları olarak E.C.A. misyonunu benliğimize işleyerek yıllardır bu camiada gururla çalışmaktayız.

Refik Güneş-Odöksan A.Ş. Özel Güvenlik Görevlisi

Elginkan Topluluğu, krize rağmen '100 milyon Euro'luk yatırım yapacak

2009'un ilk üç ayında, bugüne kadar 3 milyon Euro'luk yatırım gerçekleştiren Elginkan Topluluğu, ısı ve yapı sektöründe 2012 yılına kadar 100 milyon Euro tutarında yatırım yapmayı planlıyor

Elginkan Topluluğu, krize teslim olmayarak yatırımlarını son hızla sürdürüyor. Yatırım atağını 2009 yılında da sürdüren Elginkan Topluluğu, tamamı Ar-Ge mühendislerince geliştirilen 7 inovatif ürün ile ilklere imza atmayı ve sektöründe trend belirlemeyi sürdürüyor.

2009'un ilk üç ayında 3 milyon Euro'luk yatırım gerçekleştiren Elginkan Topluluğu, ısı ve yapı sektöründe olmak üzere 2012 yılına kadar 100 milyon Euro tutarında yatırım yapacak. Isı sektörüne 12 milyon Euro yatırım yapan Topluluk, ilk hattı 2008 Ağustos'ta devreye giren kombi fabrikasının diğer 3 hattının yatırımına devam ediyor. 2009 yılında tamamlanması planlanan bu yatırım ile Topluluğun kombi üretimi 320 bin adede yükselecek.

Elginkan Topluluğu Şirketleri İdare Meclisi Başkan Vekili Muzaffer Zeren ve ELMOR Şirket Müdürü Hakan Günderen, basınla buluşma toplantısında, Elginkan Topluluğu'nun yeni yatırımlarını, yeni üretilen 7 inovatif ürünü ve sektördeki gelişmeleri anlattılar.

Muzaffer Zeren: "Yatırımlarımız sürüyor"

Elginkan Topluluğu'nun krize rağmen hem yapı sektöründe hem de ısı sektöründe yatırımlarını sürdürdüğünü söyleyen Elginkan Topluluğu Şirketleri İdare Meclisi Başkan Vekili Muzaffer Zeren, "2007 ve 2008'de 30 milyon Euro'luk yatırım gerçekleştirdik. 2009'un ilk üç ayında, bugüne kadar 3 milyon Euro'luk yatırım hedefledik. 2012 yılına kadar 80-100 milyon Euro tutarında yatırımını realize etmeyi planlıyoruz" dedi. Zeren, sözlerine şöyle devam etti:

"Isı sektörüne 12 milyon Euro yatırım yaptık. Kombi fabrikamızda ilk hat 2008 yılının Ağustos ayında devreye girmiştir ve tamamı dört hat. Diğer üç hattın bu yıl içinde devreye girmesi ile toplam kombi üretimimiz 320 bin adet olacaktır. Topluluk olarak yatırımlarımız ara-

sında, inovatif ürünler geliştirmek önemli bir yer tutmaktadır. Bu yıl ilk kez Unicera Fuarı'nda sektör profesyonelleri ve tüketicilerle buluştuğumuz 7 inovatif ürün geliştirdik."

Topluluk ihracatı 100, cirosu 285 milyon Euro

Elginkan Topluluğu'nun 2008 yılında, 100 milyon Euro'su ihracat olmak üzere 285 milyon Euro ciro gerçekleştirdiğini, bu yıl 2008 yılının üzerinde bir ciro hedeflediklerini belirten Muzaffer Zeren, "İhracatta iddialıyız. İhracattaki gelişmeler iyiye gitmektedir. Ürünlerimize inovasyon katıyoruz. 60 ülkeye ihracat yapıyoruz ve 360 üründe sertifikamız mevcut. Ar-Ge'ye ise 5 milyon dolar harcıyoruz. 120 ülkede tescilli E.C.A. markası bulunmaktadır. 70 adet ürünümüzün tasarımını tescillidir. 20 adet ürünümüz ise dünya çapında patentlidir."

Hakan Günderen: "Alışkanlıklar değişecek"

Krizin yıpratıcı etkisine rağmen Elginkan Topluluğu'nun E.C.A. ve SEREL markalarının yenilikçi arayışlarına ara vermediği gibi, artırdığını dile getiren ELMOR Şirket Müdürü Hakan Günderen ise konuşmasında şunları söyledi: "Elginkan Topluluğu olarak kullanıcılarımıza, konfor ve tasarrufu bir arada sunmak için, bu yıl birbirinden özel 7 inovatif ürün serisi geliştirdik. Ürünlerimizi, tüketicilerin karşısına 'sürdürülebilir farklılaşma' konsepti ile çıkarıyoruz. Sadece Türkiye armatür pazarında değil, dünyada çığır açacak bu yenilikçi ve iddialı ürünlerimiz ile sektörümüzde trend belirlemeye bu yıl da devam edeceğiz."

Elginkan Topluluğu'nun Manisa'daki Ar-Ge merkezinde, tamamı Türk mühendislerince geliştirilen yeni nesil armatürleri aynı zamanda enerji ve su tasarruflu özellikleriyle öne çıkmaktadır. E.C.A. standartlarına eklediğimiz konfor özellikleri sayesinde kullanıcılarımız, yeni teknolojilerin getirdiği lüksü ve rahatlığı yaşayacaklar."

Gözde otellerin tercihi

Antalya Sheraton Voyager Otel: Dünyaca ünlü Kon-yaaltı Plajı ve Bey Dağları'na hakim muhteşem konumu, konforu, kusursuz hizmet anlayışı ve bu anlayışa artı kazandırmak için tercih etmiş olduğu E.C.A. ürünleriyle Antalya Sheraton Voyager Otel yerli ve yabancı turistlerin vazgeçilmez tercihleri arasında yer almaya devam ediyor.

Kervansaray Termal Otel Bursa: Roma döneminden kalma tarihi bir yapıya sahip Kervansaray Termal Otel, E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünlerinin yanı sıra akrilik küvet, gömme rezervuar ve aksesuarlar kullanarak tarihi dokusunu şık ve estetik tasarımla birleştiriyor.

Carpe Diem Claros Resort Otel: Özdere'de kurulan Carpe Diem Claros Otel müşterilerinin anı doya doya yaşayabilmeleri için şık, estetik ve tasarıfta öncü E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünlerinin yanında SEREL akrilik küvet ürünleriyle müşterilerine doyumsuz bir hizmet sunuyor.

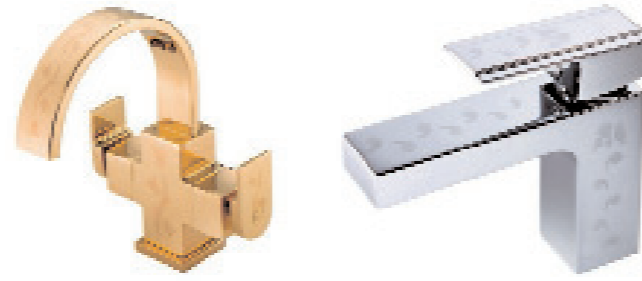
Rayana Residence: Serhan Mühendislik tarafından Beylikdüzü'nde yapılan 376 daireden oluşan Rayana Residence, ev sahiplerine şık ve estetiği birleştiren, tasarıfta öncü marka E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünlerini kullanarak kaliteli bir yaşam sunmayı planlıyor.

Papatya Residence: 2009 yılının son ayında bitecek olan ve 196 daireden oluşan Papatya Residence, Beylikdüzü'nde yeni yaşam alanları sunmayı hedefliyor. Beylikdüzü'nde kurulacak olan bu yeni Residence daha konforlu ve daha kaliteli bir yaşam için E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünleri ile birlikte E.C.A. sarı ürünleri tercih ediyor.

Kiriş World Otel: Antalya'nın Kemer ilçesinde bulunan Kiriş World Otel müşterilerine sağlamış olduğu lüks ve konforlu tatil anlayışını kaliteli, estetik ve tasarıfta öncü marka olan E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünlerini tercih ederek, benimsemiş oldukları hizmet anlayışına bir artı daha katıyor.

Monte Baia Otel Bursa: Uludağ'da 186 odasıyla hizmet vermekte olan Monte Baia Otel, şık ve estetik tasarımlarıyla müşteri memnuniyetini artıran ve kalitesi ile tercih sebebi olan E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünleriyle birlikte aksesuar ürünlerini de tercih ediyor.

Paluri Otel: Doğu Karadeniz'in önemli turizm merkezlerinden bir olan Artvin Hopa'da açılan 65 odalı Paluri Otel, tercih etmiş olduğu estetik, tasarruflu E.C.A. armatür ve SEREL vitrifiye ürünleriyle kaliteli hizmet sunuyor.

E.C.A. Unicera Fuarı'na inovatif ürün yağdırdı

Unicera Fuarı'na bu yıl 'Sürdürülebilir Farklılık' konsepti ile giren E.C.A., 7 yeni inovatif ürün serisiyle sektörde trend belirlemeye devam ediyor. E.C.A., dünyada patentini aldığı ve ilk kez Unicera Fuarı'nda görücüye çıkardığı akıllı armatürü Primemix'in yanı sıra Türkiye'nin ilk desenli armatürünü üreten markası oldu.

E.C.A., yenilikçi ürünlerini bu yıl Unicera Fuarı'nın 2. salonunda ve 206 numaralı standında sektör profesyonelleri ve tüketiciler ile buluşturdu. Armatür kullanımında alışkanlıkları değiştirme, yenilerini oluşturma iddiasındaki E.C.A. Primemix, suyun sıcaklık ile miktar ayarını birbirinden ayırıyor. Bu özelliğiyle kullanıcıya yüksek düzeyde konfor sunan ileri mühendislik çalışmasının bir ürünü olan Primemix, ilk olma özellikleriyle E.C.A.'nın dünyada patent aldığı en son ürünlerden oldu. E.C.A.'nın İznik desenli armatürü ise banyo ve mutfaklarında bütünlük arayanlara sesleniyor. Bu seride, istenilen desen seçebileceği gibi isteğe bağlı olarak kristal taşlı ya da pırlanta işlemeli armatür yaptırmak için E.C.A.'ya sipariş verilebiliyor.

Elginkan Topluluğu'nun Manisa'daki Ar-Ge merkezinde, tamamı Türk mühendislerince geliştirilen yeni nesil armatürleri, aynı zamanda enerji ve su tasarruflu özellikleriyle öne çıkıyor. Yenilikçi teknolojiyle üretilen ve pazarında farklılık yaratan ürünleriyle E.C.A., Primemix ve İznik desenli inovatif ürünleriyle, dünyada patentini aldığı armatür sayısını 20'ye çıkarmış oldu. Bu yıl Unicera fuarında ilk kez sergilenmiş olan E.C.A.'nın fonksiyonel yeni nesil evye armatürlerinden E.C.A. Akrobat, yatayda ve dikeyde çıkış ucu hareket edebilen özelliğine sahip. Teleskopik sisteme sahip tasarımıyla uzayıp kısalabilen E.C.A. Serea da, büyük tabak ve tencerelerin lavaboda rahatlıkla yıkanmasına imkan sağlıyor.

Tek kumanda ile kontrol edilebilen E.C.A. Vinea ise 'az çoktur' ilkesine dayanarak, yalın çizgilerle tasarlandı. Lema, E.C.A.'nın mutfağında farklılık arayanlar için tasarladığı, sıra dışı ve orijinal formuyla öne çıkan bir ürünü. Bu yıl Unicera'ya inovatif ürünler yağdıran E.C.A.'nın Vera armatür serisi ise, birbiriyle uyumlu, modern ve yenilikçi çizgisiyle öne çıktı.

E.C.A.'nın 'su tasarrufu demo etkinliği' yapı mağazalarında

E.C.A.'nın su tasarrufu sağlayan armatürlerinin kullanımı, tüketicilere ve sektör profesyonellerine uygulamalı olarak anlatıldı. Yüzde 55 oranında tasarruf sağlayan ürünlerin kullanım yöntemlerinin anlatıldığı demo, Unicera Yapı Fuarı kapsamında ve yapı marketlerde gösterildi

E.C.A., Unicera Yapı Fuarı etkinlikleri kapsamında, sektör profesyonellerini ve tüketicileri su tasarrufuna teşvik ediyor. Koçtaş, Praktiker ve Bauhaus mağazalarında gösterime sunulan demo ile tüketiciler, E.C.A. armatürü ile yüzde 55 oranında su tasarrufu sağlanacağını uygulamalı olarak görebiliyorlar.

E.C.A.'nın 20 Mart tarihinde İstanbul'da; Kartal Koçtaş'ta, Ümraniye Praktiker'de ve İçerenköy Bauhaus yapı marketlerinde başlayan su tasarrufu demo etkinliği, Ankara ve İzmir'de Mayıs ayı sonuna kadar, 15 günlük periyotlarla gerçekleştirildi.

Dakikada 14 litre yerine 6 litre su

E.C.A.'nın Koçtaş, Praktiker ve Bauhaus alışveriş merkezlerinde kurduğu stantlarda, bir adet E.C.A. Lotus serisi armatür ve bir adet piyasadan temin edilen standart armatürün 1 dakikalık sürede gerçekleştirdiği su akış miktarı simule edildi. E.C.A. armatürü, dakikada 5,5-6

lt. su akışı sağlarken, standart armatür dakikada 14 - 14,5 lt. su harcıyor. Her iki armatürün de yer aldığı test cihazı, 2,5-3 bar altında çalışıyor. Tüketiciler, E.C.A. armatürü ile yüzde 55 oranında su tasarrufu sağlanacağını, E.C.A.'nın demosu üzerinde görebiliyorlar.

E.C.A.'nın tüm armatürleri su tasarruflu

E.C.A., üretimini yaptığı tüm armatürlerde kullanıcıya ortalama yüzde 55 oranında su tasarrufu sağlıyor. Buna göre, 3 kişilik bir ailenin evinde E.C.A. markalı lavabo, eviye ve termostatik banyo armatürü kullanılması durumunda, yılda hane başına 66 ton su tasarruf edebiliyor. Tasarruf bedelinin hane başına maddi kazancı ise 327 YTL'yi buluyor.

Tüketicilerin su tasarrufu konusunda aydınlatılmasını hedefleyen demo etkinliğinde tüketicilere E.C.A. teknik uzmanlarınca bilgi veriliyor. E.C.A.'nın su tasarruflu ürünleri hakkındaki tüm bilgilere ise www.eca.com.tr adresi üzerinden ulaşmak mümkün.

Kapalıçarşı'ya Elginkan eli değdi

Yapı sektörünün öncü markaları E.C.A. ve SEREL, Türkiye'nin kültürel mirasına sahip çıkma misyonu doğrultusunda Kapalıçarşı Esnafı Derneği ile yaptığı işbirliği sonucunda Kapalıçarşı'da en önemli altyapı eksiği olan üç ayrı mekandaki tuvaletleri yenileyerek günün şartlarına uygun hale getirdi. Yaklaşık üç ay süren yenileme projesinde, E.C.A. ve SEREL'in tarihi dokuya uygun Osmanlı serisi ürünleri kullanıldı.

Kapalıçarşı Esnafı Derneği Başkanı Dr. Hasan Fırat, 25 bin kişiyi istihdam eden Kapalıçarşı'da beş, hanlarda ise altı adet tuvalet olduğunu belirterek, "Esnafın bir bölümü, tuvalet ihtiyacını çarşı dışındaki cami ve hanlarda karşılıyor. Günlük dolaşımdaki insan sayısı dikkate alındığında, kışın 35 bin, yazın 50 bin kişiye bir tuvalet düşüyor" diyerek, Elginkan Topluluğu'nu bu tarihi dokuya sahip çıktığı için kutladı.

Suyun 'Yok' Hali Projesi

Dünyamızın 'çöl gezegeni'ne dönüşmesini engellemek ve bu konudaki farkındalığı arttırmak için geliştirilen "Suyun 'Yok' Hali Projesi" Elginkan Topluluğu'nun ana sponsorluğunda hayata geçirildi. "Suyun 'Yok' Hali Projesi" tüm yaşam alanlarında su tüketiminde tasarruf sağlanması, geri kazanımların gerçekleştirilmesi, suda

kirlenmenin önlenmesi için yapılacak çalışmalar ve bu konudaki duyarlılığın ve farkındalığın artırılmasına yönelik olarak, Ankara Gazi Rotary Kulüp ve Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından geliştirildi ve Elginkan Holding ana sponsorluğunda, 17 Aralık 2008-22 Mart 2009 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Dünya Su Günü'nde Ankara Panora AVM'de yapılan etkinliklerle tamamlanan proje boyunca; ilköğretim öğrencilerine küresel ısınma, su kıtlığı, suyun kirlenmesi, yokluğu ve buna bağlı oluşacak hastalıklar; suyun doğru kullanımı, korunması konularında eğitici seminerler verildi. Ödüllü resim yarışması düzenlendi ve ortaya çıkan eserler sergilendi. Etkinliklere 16 ilköğretim okulunda öğrenim gören toplam 2 bin 480 öğrenci katıldı. Proje kapsamında birinciliğe değer görülen resmin sahibi öğrencinin öğrenim gördüğü Ankara Ayten Şaban Diri İlköğretim Okulu'nun lavabo bataryaları, su tasarruflu E.C.A. Fotoselli bataryalar ile değiştirildi.

7. Kalite ve Başarı Sempozyumu

KalDer Bursa Şubesi tarafından 17-18 Nisan 2009 tarihlerinde '7. Kalite ve Başarı Sempozyumu' gerçekleştirildi. Sempozyum kapsamında düzenlenen paneller içinde yer alan 'Çalışan Kadın Gözüyle Yaşamak' konulu oturumu EMAR A.Ş. Genel Müdürü ve KalDer Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Neslihan Yeşilyurt yönetti. Oturumda konuşmacı olarak Kadın Statüsü Genel Müdür Yardımcısı Leyla Coşkun ve Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Meclisi Onur Üyesi Lale Aytaman katıldı. Oturumda 'Kadın ve Çalışma Hayatı' başlığı tartışıldı.

E.C.A. Isı Grubu'nda eğitim seferberliği

E.C.A Isı Grubu'nun yurt genelinde başlattığı montör ve mamul seminerleri sürüyor. E.C.A. markalı ürünlerin yurt içi satış firması EMAS A.Ş. ve satış sonrası hizmetler şirketi EMAR A.Ş. tarafından yürütülen programda; 'tesisat', 'iş güvenliği', 'montaj kuralları', 'yakıt ekonomisi ve müşteri memnuniyeti' başlıkları altında eğitim veriliyor. Eğitimlerde "güvenli yakıcı cihaz kullanımı konusunda bilinç oluşturmak" amaçlanıyor.

2009 yılı Nisan-Haziran döneminde Bolu, Çankırı, Tokat, Nevşehir, Gaziantep, Adana, Van, Diyarbakır illerinde düzenlenen eğitim ve seminerler, E.C.A. markalı Isı Grubu ürünlerini (kombi, kat kaloriferi, doğalgaz sobası, panel radyatör, merkezi ısıtma sistemleri, klimalar ve doğalgaz sayaçları) tüketiciler ile buluşturan bayilerin yanı sıra mühendisler ve tesisat ustaları gibi uygulamacılara, doğalgaz dağıtım şirketlerine ve tüketicilere yönelik olarak düzenlendi. 2009 yılı boyunca yurt genelinde sürdürülecek olan seminer ve eğitimlere bugüne değin 905 kişi katıldı.

Zonguldak'ta Sıhhi Tesisat Uyum Kursu gerçekleştirildi

EMAR A.Ş.'nin, 2009 yılı eğitim programları çerçevesinde Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol kapsamında düzenlediği "Sıhhi Tesisat Uyum Kursu", 25-29 Mayıs tarihleri arasında Zonguldak Endüstri Meslek Lisesi'nde gerçekleştirildi. Elginkan Topluluğu şirketleri ve Fırat Plastik firmasınınca desteklenen eğitime, 51 kişilik sıhhi tesisat ve doğalgaz ustası grubu katıldı. Eğitim programı sonunda, kursa katılan tesisat ustalarına EMAR, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumu onaylı sertifikaları verildi.

2000-2009 yılları arasında Türkiye genelinde düzenlenen 25 dönem Sıhhi Tesisat Uyum Kursları'nda 2 bin 207 tesisat ustası, Türkiye İş Kurumu ve Milli Eğitim Bakanlığı onaylı olarak sertifikalandırıldı. Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol kapsamında 20 saatlik sertifika programı olarak uygulanan kursta, 16 saat teorik, dört saat uygulamalı eğitim veriliyor. Eğitim amaçlı kullanılan E.C.A. ürünleri, ilerleyen günlerde Endüstri Meslek Lisesi Tesisat Bölümü öğrencilerinin kullanımı amaçlı olarak okula hibe ediliyor.

E.C.A.'nın Kiev standı ilgi odağı oldu

E.C.A. Isı Grubu, Ukrayna'nın Kiev kentinde 13-16 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Aqua Therm Kiev Fuarı'na katıldı. E.C.A. standı, 66 metrekarelik özel tasarımı ve geniş ürün yelpazesi ile fuardaki birçok standın yanında ön plana çıkmayı başardı. Isı ve yapı sektörleri için büyük önem taşıyan bu fuarda, E.C.A. markalı kombiler, panel radyatörler ve valf ürünlerinin yanı sıra, Odöksan markalı döküm radyatörler de sergilendi. Ayrıca Elginkan Topluluğu Yapı Grubu şirketlerine ait E.C.A. markalı armatürler ile SEREL markalı seramik sağlık gereçleri de fuara katılan ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Şık tasarımı, küçük hacmi, yüksek emniyet sistemi ile kullanım rahatlığı sunan E.C.A. Proteus Kombi Ukrayna lansmanı da yine bu fuarda gerçekleştirildi.

E.C.A. ve SEREL yurtdışı fuarlarda

E.C.A. ve SEREL markaları kombiden seramik sağlık gereçlerine, valften armatüre kadar ısı ve yapı sektörlerindeki geniş ürün yelpazesini, 12-16 Mayıs tarihlerinde İran Tebriz'de Builexpo, Suriye Şam'da ise Buildex Fuarlarında ziyaretçiler ile buluşturdu. Tebriz'deki fuarda E.C.A. Proteus kombi lansmanı gerçekleştirilirken, Şam'daki fuarda gerçekleştirilen canlı sistem kurulumu ziyaretçilerin yoğun ilgisiyle karşılaştı. Fuarda, LPG ile çalışma imkanı olan E.C.A. Calora kombi, E.C.A. radyatör valfleri ile E.C.A. panel radyatör tesisatı kuruldu ve sıcak kullanım suyu elde edildi.

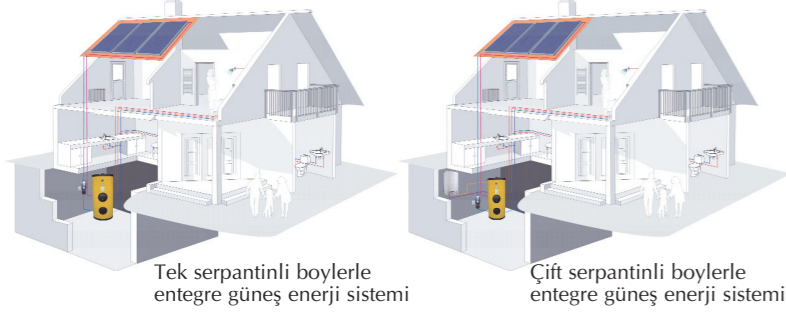
E.C.A. kombilerde kazanç ayı

Isı sektörünün yenilikçi ve lider markası E.C.A., özel kampanyalarla tüketicilerine özel fırsatlar sunuyor. Televizyon, gazete, radyo ve billboardlarda aynı anda başlayan reklamlarla duyurulan kampanya, tam yoğunluğunda kombiler, konvansiyonel kombiler, panel radyatörler, termostatik vanalar ve York klimaları kapsıyor. Kampanyada tüketicilere, yüzde 20'ye varan indirim ve World karta özel +3 taksit fırsatı tanınıyor. Tamamı Türk mühendislerince geliştirilen ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlayan çevre dostu E.C.A. Confeo Premix yoğunlaşmalı kombiler, sağladığı yüzde 20'ye varan enerji tasarrufunu faturaya yansıtarak, aile bütçesini koruyor. Comfort özelliği sayesinde evin ısı konforunu, çevreci yapısı ile ısınırken doğayı da koruyor. Kampanya kapsamındaki ileri teknoloji ürünü, çift eşanjörlü yeni kombi E.C.A. Proteus'a ise ayda sadece 99 TL'ye sahip olunabiliyor.

E.C.A. Confeo Premix Tam Yoğuşmalı Kombi

E.C.A. güneşi evlere getiriyor

Tek serpantinli boylerle entegre güneş enerji sistemi

Çift serpantinli boylerle entegre güneş enerji sistemi

Dünyadaki enerji kaynaklarının hızla tükenmesi sonucu en güçlü yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisinin yaygınlaşacağı öngörüsüyle E.C.A., güneş kolektörleri ve boylerleri ile Temmuz ayı itibarıyla pazardaki yerini alıyor. E.C.A. güneş enerji sistemleri kapsamında pazara sunacağı ürünlerde kombi veya kazan ile entegre boylerli sistemler ile yer almayı hedefliyor. Tek veya çift serpantinli boyler ile birlikte kolektörler, pompa grubu (elektronik kontrol panelli) ve aksesuar setlerini bayi paket sistemleri olarak yurtiçi dağıtım kanalında 7/24 servis ağı ile sunuyor.

Yüksek verim

İleri teknoloji ve üstün kalite ile üretilen E.C.A. kolektörler, içeriğinde bulunan alüminyum veya bakır borular ile entegre güneş enerjisi sistemlerinde yer alan boylerdeki su, daha iyi ısıtılabilir ve böylelikle kullanım suyunda yüksek verim elde ediliyor. E.C.A. güneş kolektörleri, kullanım suyunun ısıtılması, kombi-kazan entegrasyonu ile bina ısıtılmasına destek ve havuz suyu ısıtılmasında kullanılabilir. Otel, büyük siteler, hastaneler gibi büyük hacimli binalarda güneş kolektörleri seri bağlanarak kullanılabilir.

Görüntü kirliliğine çözüm

E.C.A. Boylerler, güneş kolektörleri bağlantılı olarak kullanıldığı gibi yer ve duvar tipi kazanlar ile de uyumlu çalışıyor. İç yüzeyi iki kat emaye kaplanmış E.C.A. Boylerler, kısa sürede sıcak su sağlayan depolara elektrikli ısıtıcı seti ilave edilebilir.

Kapalı sistemlere dönüşle birlikte estetik kaygılar artıyor

Tüm dünyada güneş enerjili su ısıtma sistemi kullanan ülkelerde kapalı sistemlere doğru bir dönüş olacağı ve estetik kaygıların hızla artarak depoyu bina içine saklayan ve çatıdaki kolektör konumlandırma yeteneğini artıracak, görünüşü iyileştirecek sistemlerin kullanılacağı öngörülmektedir. Bu sistemler kullanıcının ulaştığı ısı değerlerinin de yükselmesini sağlamaktadır.

Kombi ve kazan özellikleri “De Dietrich MC Serisi”nde birleşti

De Dietrich MC duvar tipi yeni nesil yoğuşmalı kombisinin lansmanı, Emas A.Ş. Genel Müdürü Cahit Köse, De Dietrich Yönetim Kurulu Üyesi Michel Troster ve De Dietrich İhracat Bölge Müdürü Eric Boulin'un katılımıyla İstanbul Point Otel, İzmir Crown Plaza, Ankara Ramada Otel'de gerçekleştirildi. Daha sonra Erzurum, Konya ve Samsun illerinde de devam edilen seminerler kapsamında yaklaşık olarak 500 kişiye De Dietrich MC serileri, kazanlar, boylerler, brülörler tanıtıldı.

“Yoğuşmalı ve güneş enerji sistemli cihazların trendi yükseliyor”

Emas A.Ş. Genel Müdürü Cahit Köse, lansmanda yaptığı konuşmada şunları söyledi: “Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de yoğuşmalı kombiler ön plana çıkmaya başlamıştır. Yayınlanmış olan ve 2009 yılı sonunda yürürlüğe girecek olan ‘Enerji Verimliliği Yönetmeliği’ dikkate alındığında, gelecek dönemlerde enerji verimliliği sağlayan ve yenilenebilir enerjileri kullanmaya yönelik cihazlara talebin ve kullanımının artacağı aşikardır. Bu nedenle, yüksek enerji verimliliğine sahip ve alternatif enerji kaynaklarını kullanabilen ürün gruplarında rekabetin artacağı öngörüyoruz.” Isıtma sektöründe verimli cihaz seçiminin çok önemli olduğuna dikkat çeken Cahit Köse, ‘Enerji Verimliliği Yönetmeliği’nde belirtilen, 1000 m² ve üzeri binalarda merkezi ısıtma sistemlerinin kullanılması zorunluluğu ile aynı zamanda, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi enerji verimliliği sağlayan cihazların kullanımının da teşvik edilmesi gerekir” dedi.

“Türkiye ısı ürünlerini üreten merkez bir üs olabilir”

De Dietrich Yönetim Kurulu Üyesi Michel Troster da konuşmasında son beş yıldan bu yana yapılan yatırımlar dikkate alındığında, pazarın tam ortasında yer alan Türkiye’nin ısı ürünlerinin üretildiği bir merkez olabileceğini belirtti. Ürünle ilgili ayrıntılı bilgiye www.eca-dedietrich.com adresinden ulaşılabilir.

“Düsturünüz dürüstlük ve kalite olursa, müşteriye mahçup olmazsınız”

Haydaroğlu Yapı Malzemeleri şirketinin kurucusu, 42 yıllık Van Bayimiz Turan Haydaroğlu, aynı zamanda inşaat sektörünün tanınmış isimlerinden biri. Oğlu Selim Haydaroğlu’na emanet ettiği şirketinin danışmanı olarak sektörü yakından takip ediyor. Turan Haydaroğlu ile dünden yarına uzanan güzel bir söyleşiyi anıları tazeledik

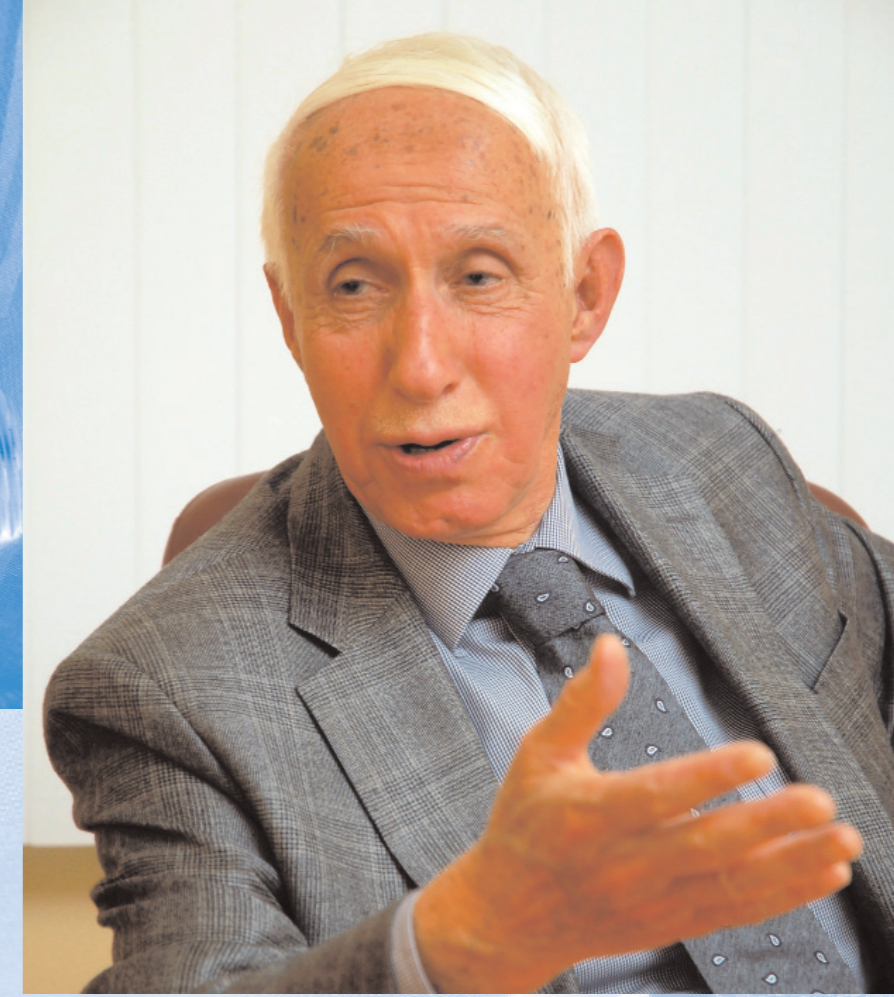
Turan bey sizden hayat hikayenizi dinleyebilir miyiz?

Van’da doğdum. 1932 doğumluyum. Kökenimiz Selçukludur. İlk ortaokul ve liseyi de Van’da bitirdim. Bu lise önemli bir okuldur. Türkiye’nin en iyi öğretmenlerinin görev yaptığı bir okuldur. Okul müdürümüz İstanbul’a, Vefa Lisesine müdür olarak tayin edilmişti. 1948 yılında Van’dan bir öğretmen, İstanbul’a Vefa Lisesine müdür gidebilir mi?

Atatürk Lisesi’ni bitirdikten sonra askere gittim. Askerliğimi yedek subay olarak Manisa’da yaptım. Askerliğimi bitirdikten sonra bir süre Van’da kalıp İstanbul’a gittim. Sirkeci’deki Büyük Postahane’de memur olarak çalıştım. Orada ticarete atılmaya karar verdim. Babam da memurdu. Ticareti bilmiyorduk. Memuriyet yıllarında biriktirdiğim parayı sermaye olarak kullandım.

İnşaat sektöründe çalışma kararınızı nasıl aldınız?

1960 İhtilali’nden sonra hükümet, yatırım planlama kararı almıştı. Van’da da okul, hastane, sağlık ocağı inşaatlarına başlanacaktı. Musluğun, vananın, borunun ne olduğunu bilmeden inşaat sektöründe bir hareketlenme olacağını anlamıştık. Memuriyet hayatımdan istifa ettim. Sermayem az olduğu için kendime bir ortak aradım. Babamın da tanı-

dığı Van Tepebaşı’nda oturan demirci ustası Cevdet Ünsal ile ortak olmaya karar verdim. Cevdet ağabey halk adamı ve alçak gönüllü olma özellikleri ile muhterem bir insandı. Tecrübesi de vardı. Aramızda yazılı bir akit olmadan yüzde elli ortaklıkla, birlikte çalışma kararı aldık. Birlikte İstanbul Perşembe Pazarı’na gidip alışveriş yaptık. Van’dan İstanbul’a gitmeden önce mağazamızı tutmuştuk.

Mağazamızın anahtarı ondaydı. İstanbul’dan biz dönüncüye kadar malzemelerimiz gelmişti. Ertesi gün biz dükkanı açtık. Cevdet ağabey de anahtarı bana verip, “Bana Allahaismarladık, sen bildiğin gibi çalış” dedi. Ortaklığımız bakiydi ama o, kendi işine dönecekti. Yıl 1963. Satışa başladık. Devlet yatırımları da başladı ve müteahhitlerin desteğini gördük. Zamanla Perşembe Pazarı’ndaki tüccara verdiğimiz senetler sayesinde İstanbul’daki büyük şirketler tarafından da tanınır olduk. 1967’de evlendim. Mazbut bir hayatım vardı ve işime odaklanmıştım. Hem dükkanın patronuydum, hem bankalarda koşar, muhasebe kayıtlarını tutar ve de tezgahçılık yapardım. Bütün malzemenin gelmesi gitmesi, indirmesi kaldırması bana aitti. Huzurlu çalışıyorduk. Bu arada bir oğlum, iki kızım oldu. Derken işleri büyüttük. 1967-68’de bayilik sistemine geçtik.

Elginkan Ailesi’yle iş birliğiniz ne zaman başladı?

1967’de Elmor’la temasa geçtik. Perşembe Pazarı’nda alışveriş yaptığımız bir gün, Karaköy’de Bankalar Caddesi’nde Norveç İş Hanı’nın ikinci katındaki Elmor ofisine gittik. Satış müdürü ile tanıştık, sohbet ettik, çay içtik. “Bana bir bayilik vermez misin?” dedim. Bir de malzeme listesi çıkarıp koydum masaya. İsmimi senetlerden tanıyorlardı. “Tamam, sen senetleri, biz de malzemeyi verelim” dedi. Anlaştık. 42 senedir Elginkan Ailesi’yle birlikteyiz. ➔

Elmor'dan sonra sıra, SEREL Bayiliğine geldi...

Evet, SEREL'in kurulduğu dönemde bu işbirliği başladı. Biz o zaman da başka bir markadan vazgeçip tercihimizi SEREL'den yana koyduk. O dönemlerde Anadolu'da satış elemanları yoktu. Merkeze gidip gelmek mecburiyetindeydik. Gidip geldiğimiz zaman da, en üst kademeyle görüşüyorduk. Üst kademelerdekilerle şahsen tanışmış olmanın da iş hayatına olumlu yansıyan yönleri vardı.

İlk ortağınız Cevdet Bey ile çalışma hayatınız ne kadar sürdü?

10 yıl sürdü. Bakın, bu ortaklık iş hayatının kendine has kıymetli kriterleri içinde özel bir yere sahiptir. Bu nedenle anlatmak isterim. Cevdet ağabey ile on sene sonra bir yılbaşı haftasında hazırladığım bilanço üzerine konuşmak için bir araya geldik. Onbirinci seneye geçeceğiz. O inşaat işlerinde ilerlemiş, yeni işlere kalkışmış ve maddi açıdan da yeni yatırımlarını karşılayabilmesi için bizim işteki parasına ihtiyacı vardı. Var ama bu konuyu açmayı da istemiyordu. Akşam geç saatlerde "Cevdet ağabey" dedim, "Bak hesaplar bu, bilançomuz bu, kârımız bu, sermayemiz bu. Bundan sonrası için düşüncelerin nedir?" Dedi ki, "Yahu Turan, benim şu sıralar paraya ihtiyacım var; benim sermayemi ver, ayrılalım". Ben de hazırlıksızım. "Gel ben bu sermayenin yarısını vereyim, yarısını da bir yıl sonra vereyim" dedim ve anlaştık. O da başarılı bir iş hayatında yürüdü gitti.

Gerçekten de kurum kültürünü oluşturan ilkeler açısından bakıldığında son derece saygılı bir ortaklık yaşayıp bitirmişsiniz. İş hayatınızdaki başarınızın kaynağında kültür ve değerlere verdiğiniz önemin rolü üzerine konuşalım mı?

Bir iş yerinde dürüstlük prensibinin mutlaka olması lazım. Dürüst olacaksınız. Ne mevkiide olursanız olun "dürüstlük", bir kaide olarak hayatınızın birinci ilkesi olmaz ise, hiçbir yere adım atamazsınız. Önce dürüst olacaksınız ve bu özelliğinizi her şeyin üstünde tutacaksınız. Sözlerinize sadık kalacaksınız.

Oğlunuz Selim Bey de, sizin oluşturduğunuz bu kültür ve değerler zincirinin takipçisi olmuş. İşleri ne zaman devrettiniz oğlunuza?

Selim liseyi bitirdiğinde işi gayet iyi kavramış durumdaydı. Ben de "yönetici" anlamında işlerimi teslim edebileceğim birini bulabilmiş değildim. Selim üniversiteye hazırlanırken, onun her şeyiyle iyi kurulmuş mevcut iş yerimizden uzaklaşıp başka kentlere gitme fikrine bir türlü alışamadım. Annesi üniversiteye gitmesini istiyordu. İşimiz büyümüş, kamyon kamyon malzemeler geliyor ve Selim olmadığında işlere yetemiyoruz. Selim'e "Benim sana bir teklifim olacak. Sen askere git oğlum; sonra da işin başına geç" dedim. Onu askere gönderdik. Önce Ma-

Turan Haydaroğlu, oğlu Selim Haydaroğlu ile birlikte.

nisa, sonra Ankara Sincan'da yaptı askerliğini. Selim onbeş sene dir çalışıyor. Gayet güzel atılımlar oldu. Çok şükür bu günlere geldik ve birazdan Selim'in de detaylarını size anlatacağı iş merkezinin inşaatını tamamlama aşamasına geldik.

Sizin başladığınız yıllardaki, Van'daki tüketiciyle şimdiki kıyaslar mısınız?

Eskiden bir mağaza açtığınız zaman, markalar yoktu, büyük iş merkezleri yapanlar da yoktu. Van'da kooperatifçilik 1970'den sonra başladı. Kooperatifçilik başladıktan sonra iş hanları özel sektöre yapıldıktan sonra, herkes marka aramaya başladı. Markayı armatürde aradı, boruda aradı, saçta aradı, vitrifiyede aradı, seramikte aradı. Yani bu etiket, marka meselesi çok mühim. Van'da şehir büyüdükçe vereceğimiz hizmetlerin de şehrin yapısıyla orantılı olarak büyümesi lazımdı. İşe başladığımız yıllardan bu yana şehrin gelişmesiyle birlikte büyüyeceğimizi düşünmüştüm. Öyle de oldu. Biz de iyi markalara sahip olduk. Kaliteye sahip olan malını satmakta zorluk çekmez. İşin içinde, dürüstlük, ciddiyet, ahde vefa olduğu zaman ister istemez kaliteli bir iş dünyasının içinde olmak istiyorsunuz. Düsturunuz dürüstlük ve kalite olursa, müşteriye mahçup olmazsınız.

Dergiyi nasıl buluyorsunuz? Okuyor musunuz?

Beğenerek okuyorum. Benim gazete ve kitap okuma alışkanlığım vardır. Türkiye'de sanayiinin yukarı taşınmasına taraftar olan ve bu konuda emeği geçmiş insanların düşüncelerini merak ederim. **+**

Soldan sağa: ELMOR Adana Bölgesi Satış Müdürü Enver Öz, Hakan Demirler, Yahya Kemal Okayer, Turan Haydaroğlu, Emin Arzum, Selim Haydaroğlu, Suat Akgeyik, Hüseyin Hanay, ELMOR Pazarlama Müdürü Hakan Ürün.

Selim Haydaroğlu, Van'da inşaat piyasasının hareketleneceğine inanıyor

Selim Haydaroğlu, adını büyük büyük dedesinden almış. Aile tarihini araştırdıklarında 12 dedeye kadar iz sürebiliyorlar. 1994 yılından beri Haydaroğlu Yapı Malzemeleri şirketinin başında bulunan Selim Haydaroğlu, 2000 yılında evlenmiş ve iki oğul sahibi olmuş. Mehmet dokuz, Kerem de iki yaşında. Babası Turan Haydaroğlu'ndan saygıyla söz ederken "45 senenin emeği bu şirket. O bizim için büyük bir çınar ağacıdır." diyor.

Güzel işler yapıyorsunuz. Şimdi de yedi katlı modern bir iş merkezi yapıyorsunuz. Çoğu bitmiş azı kalmış.

Memleketimiz Doğu Anadolu'nun en ücra köşelerinden biri. Bölgenin bu sıkıntılı döneminde yapmazsak, bir çivi çakmazsak olmaz. Bir isim bir marka haline gelmişseniz artık herkese örnek olacak işler yapmak durumundasınız. Yeni iş merkezimiz yedi kat, 22 dükkan, 65 büro, otopark, bir spor salonu, bir lokanta ve bir mescitten oluşuyor. Bir buçuk sene de çok yol alındı. İnşallah sene sonunda bitireceğiz. Depomuz şehir dışında. Yaklaşık bin 500 metrekare kapalı bir alanımız, bin metrekare de açık alanımız var. İnşaat bittikten sonra büyük bir mağazayı şehir dışına showroom olarak yapmayı planlıyoruz. Bir teşhir mağazası da çarşı içinde olsun, diye düşünüyoruz.

Müşteri ilişkilerinde memnuniyeti sağlamak için neler yapıyorsunuz?

Ticaretimiz 45 yıllık bir geçmişin gölgesinde birebir alışveriş şeklinde döndüğü için müşteri memnuniyetine çok önem vermekteyiz. Hizmet sektörünün içinde olduğumuzdan dolayı müşterilere en iyi hizmeti vermemiz gerekiyor. Gece geç saatlerde bile "kazanım yanmıyor, musluğum akmıyor, hidroforum arızalandı," diye telefon ile arandığımızda işin gereğini yerine getirmeye çalışırız. Biz gündelik ticaret yapmıyoruz. İş ahlâkının gereği olan hizmeti sunmaya çalışıyoruz. Mağaza olarak gündelik ticaretin getirisi değil, kaliteli ürünler satmaktan bizi motive eder. Satışını yaptığımız E.C.A. ürünleri bizi hiçbir zaman mahçup etmedi. Sıkıntı yaşatmadı. Firma olarak ilkelerimiz gereği satışını yaptığımız ürünlerin satış sonrasında da takibini yapmak zorundayız. E.C.A. öyle kaliteli ürünler üretiyor ki bize de servislere de pek iş düşmüyor. Babamın ismi ilimizde kalite ve dürüstlikle özdeşleştiği için insanlar bize güvenle geliyor. "Doğru iş yap, yaptığın işte en iyi ol" ilkesiyle yolumuza devam ediyoruz.

Sektörü değerlendirir misiniz?

2008 yılında demir fiyatlarının tavan yapmasıyla birlikte ilimizde durgunluk yaşanmaya başlandı. İnşaat durgunluğu ve ekonomik kriz

birleşince ilk beş ayı kısmen durgun geçirdik. İnşaat sektörünü demir ticareti yaptırın esnaflardan takip etmekteyiz. Esnaf demirini yığmış, satışa başlamıştır. Bu da sektörün canlanacağına en güzel işaretidir. Sektördeki üretici firmaların fiyatları en uygun dönemini yaşamaktadır. Krizler insanlar için bir fırsattır. İnşaat sektörünün hareketlenmesi için en uygun zaman, bu zamandır. Yapılacak alımların fiyat uygunluğundan dolayı bir an önce hayata geçirilmesi ile durgunluk kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Konut sektöründe arz ve talep noktası olayı, kısmen durma noktasına getirmiş olsa da 2009 Ağustos ayından sonra yeniden bir ivme kazanacaktır. **+**

Gündoğumundan batımına, kuzeyden güneye, adım adım, çepeçevre...

Van Gölü'nü Van Güneşi'yle Yaşamak!

Dergi ekibi olarak Haydaroğlu Yapı Malzemeleri şirketinin sahibi, Van Bayilerimizden Selim Haydaroğlu'nun önerisiyle Van Gölü'nün çevresini dolaştık. Muradiye Şelalesi ile başlayan turumuz, Erciş, Adilcevaz, Ahlat, Nemrut Krater Gölü, Tatvan, Gevaş, Akdamar Adası ile devam edip Edremit Kız Kalesi'nden göle "hoşçakal" diyerek Van Kalesi'nde bitti

Mayıs ayının son günleriydi... Dergi ekibi olarak önce Van iskelesinde güneşi batırdık. Bu iskele, dünyanın en uzun caddelerinden biri olan İskele Caddesi'nin gölle buluştuğu alanda ve bizce gün ve güneş ışığının olanca saydamlığıyla kavuştuğu bir kuytulukta yerini almış. Tam karşımızda gölün bittiği yerde Artos Dağı, sağımızda yine gölün ardında Süphan Dağı ve de solumuzda Ereğ Dağı yükseliyor. Dağlarda kar, ufukta göğü kızılaştırarak batan güneş var. Van Bayilerimizden Haydaroğlu Yapı Malzemeleri şirketinin sahibi Selim Haydaroğlu'nun önerisini memnuniyetle kabullenerek, ertesi gün, Van Gölü'nü çepeçevre dolaşmaya karar veriyoruz.

Sabah, Kahvaltıcılar Sokağı'ndaki dizi dizi restoranlardan birinde klasik bir Van kahvaltısıyla enerji depoluyor, böylesi bir sofranın dergimizin "artı 1" kutularından birini onurlandırması gerektiğini düşünüyor ve olanca merakımızla birlikte Van Gölü'nü keşfetme yolculuğuna çıkıyoruz.

Suyun ışıqla dans ettiği yer: Muradiye Şelalesi

İlk durağımız: 75 kilometrelik bir mesafede bizleri bekleyen Muradiye Şelalesi. Otomobilimizin sol penceresinden bir türlü gözlerimizi alamadığımız Van Gölü, mavinin her tonunu güneş ışığıyla buluşturarak ser-

Muradiye Şelalesi

Adilcevaz'ın ceviz heykeli

Adilcevaz / Ertuğrul Bey Camii

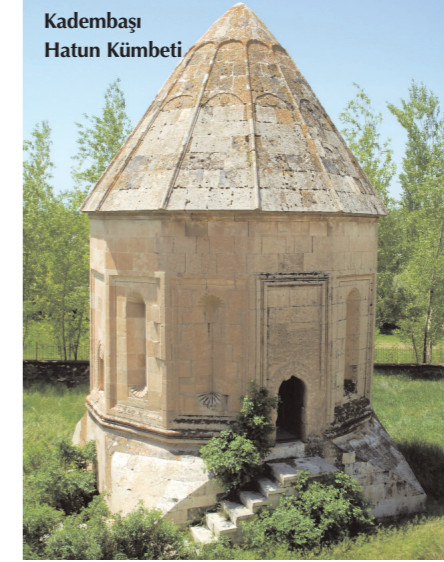
gilerken, sağımızdaki yaylalarda gelincik tarlaları, aralarına sarılı morlu çiçekleri aralık kilometrelerce uzanıyor. Çarpanak Adası'nı usulca ardımızda bırakıyoruz. İçinden geçtiğimiz köylerin evlerindeki alüminyum damlar dikkatimizi çekiyor. Parlayan ve göz alan bu damlar, uçaktayken de aklımıza takılmıştı. Nedenini öğreniyoruz: Kar tutmasın diyeymiş.

Göle baktıkça neden "Van mavisini" diye bir renk adı verilmediğini düşünüyoruz. Bulutların arasındaki mavi de ne kadar belirgin şeffaflıkla üzerimize saçıyor ışıklarını. Haydaroğlu Yapı Malzemeleri Şirketi'nin Kurucusu Turan Haydaroğlu demişti ki: "Yurdumuzda güneşi en dik olarak alan ilimiz Van'dır." Haklı. Gökyüzüyle muhabbeti bu kadar ko-yultabilmiş kaç tane şehrimiz vardır?

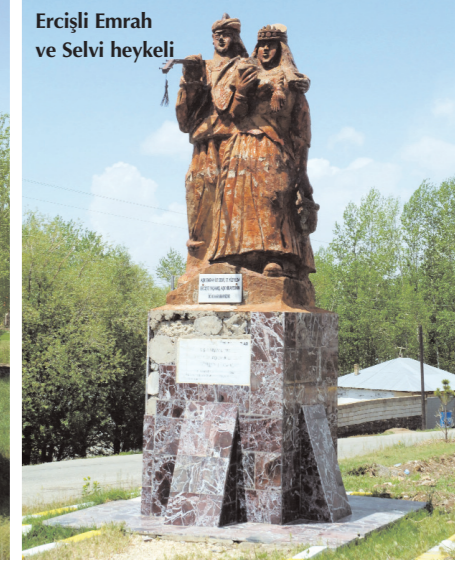
Muradiye'ye girerken bu güzel beldenin nüfusunun 13 bin 800 olduğunu okuyoruz tabeladan. Sonra ağaçların arasından geçerek adımlamaya başlıyoruz, o muhteşem şelaleyi üzerinden seyredeceğimiz sallantılı asma köprüyü. Gürül gürül akıyor sular ve güçlü bir uğultu kolgeziyor sessizliğin içinde. Sular bir derinlikten çıkıp bir kayaya doğru havada çarpışarak köpüklerini yolluyor nehre. Bir bereket ki sormayın gitsin. "Su hayattır", "Su uygarlıktır" diyoruz, bu muhteşem vahşi gücün doğayla yaptığı köpüklü dansı büyülenmiş gibi seyrederken.

Ercişli Aşık Emrah ve Selvi'den efsanevi bir aşk hikayesi

Şelalenin büyüsunü üzerimizden atamadan 73 bin küsur nüfuslu Erciş'e giriyoruz. Yine solumuzda Van Gölü ayartıcı mavisıyla göğün altında dinleniyor. Göl mavi, toprak yeşil. Kadem Başı Hatun kümbetiyle bakışan Ercişli Aşık Emrah heykelinin önünde iniyoruz otomobilden. Anlaşıyor ki, dün akşam iskele gezimiz sonrasında uğradığımız bir Mimar Sinan eseri olan Hüsrev Paşa Camii'nden almaya başladığımız bu zarafet duygusu, Van Gölü çevresinde sık sık karşılaşacağımız kümbetlerde de yoklayıp geçecek bizi. Erciş'deki Kadem Başı Hatun Kümbeti de Karakoyunlu hükümdarı KaraYusuful'un hanımı Kadem Paşa Hatun ve oğulları için 1458 yılında inşa edilmiş.

Kadembaşı Hatun Kümbeti

Ercişli Emrah ve Selvi heykeli

Kümbetin karşısındaki heykelin iki kahramanı, Aşık Emrah ile Selvi ise 17 yy.'da Erciş'de yaşamış efsanevi bir aşk hikayesinin iki kahramanı. Heykelin altındaki tabelada şöyle yazıyor: Emrah der ki 'Yerde yüze bakmazlar/ Ümidini ol mevladan çekmezler/ Güzel sevdi diye adam asmazlar/ Bir zaman söylenir diller içinde'

Karlı zirvesini bulutlarda taçlandıran dağ: Süphan

Nereden bakarsanız bakın ne yapıp edip size kendisini göstermeyi başaran Süphan Dağı'nın çok yakınından geçiyoruz. Solumuzda Van Gölü, sağımızda Süphan Dağı. Bir haşmet, bir kurum ki sormayın. Bir o kadar da asil bir dağ Süphan. Karlı zirvesini bulutlarla taçlandırmış, güçlü mü güçlü bir kral edasıyla kol kanat geriyor Van Gölü'ne. Dile kolay; 4 bin 414 metrelik bir şanın ve şöhretin sahibiyle burun burunayız.

Cevizlerin Vadisi: Adilcevaz

Kavakların ve ceviz ağaçlı sokaklarının içinden geçerek giriyoruz 17 bin 460 nüfuslu Adilcevaz'a. Spor tesislerinin yanından geçerek, Çarşı içini dolanıp tekrar sahile, göl kıyısına iniyoruz. Karşımızda deniz ve solumuzda Ertuğrul Bey Camii var. Selçuklular tarafından inşa edilen bu yapı Anadolu'nun kubbeli tip camilerinin ilk örneklerindenmiş. Cami, Ertuğrul Bey için Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden Zal

Zirvesini bulutla gizleyen dağ: Süphan

Nemrut Krater Gölü

Uçkun: Doğu Anadolu Bölgesi'nin yüksek dağlarında yetişen ve halk arasında sevilen ekşimsi bir bitki.

Ahlat'a öğle saatlerinde giriyoruz. Nüfusu 22 bin 700. Ahlat'ın evleri, akıldan çıkacak gibi değil. Nemrut Dağı'ndan çıkarılan volkanik kayalardan çıkarılan çok özel bir taş, Ahlat'ın adıyla anılıyor: Ahlat Taşı. Nasıl da güzel bir kahverengi. Volkanik ısının derecesine göre bu kahverengi tonu açıktan koyuya doğru farklılıklar gösteriyormuş. Kavaklarıyla, kahverengi alçak evleriyle, dalgalı Van Gölü'nün kıyısında, iç dengesi tutarlı, soylu bir kasaba burası.

Ahlat kümbetlerinin en süslüsü olarak bilinen Hatun Kümbeti'nin önündeyiz. Yapılış tarihi 1396. Erzen Hatun Kümbeti kitabesine göre 1396-1397 vefat eden Emir Ali kızı Erzen Hatun için, Mimar Alioğlu Kasım tarafından yapılmış. Kitabede şöyle yazıyor: "Türklerin bayana verdiği değer gereği süsleme bakımından Ahlat kümbetleri içerisinde en zarif olanıdır." Bu süslü kümbetin hemen arkasında kare biçiminde bir türbe yer alıyor:

Bu kez "süslü" sıfatının yerini "keskin" alıyor. Kitabede şöyle yazılmış: "1222 yılında inşa edilen Şeyh Necmettin Türbesi, Ahlat kümbetlerinin en keskinidir."

Ahlat sokakları da tıpkı Adilcevas sokakları gibi eğimli yollarla Van Gölü'ne iniyor.

Bu kez, Abdurrahman Gazi türbesinde mola vereceğiz. Yokuşu çıkıyoruz ve Türbe'nin önünden aşağıya baktığımızda o zarif Ahlat evlerini, kavakları, açık maviden degrade biçimde koyulaşan mavisıyla Van Gölü'nü seyrediyoruz. Büyük güzellik! Sırtımızı Van Gölü'ne verip Türbe'ye doğru yürüyoruz. Ahlat taşından yapılmış olan Abdurrahman Gazi Türbesi'nin önünde taşları da aynı taştan yapılmış olan küçük bir mezarlık var. Abdurrahman Gazi, Hz. Ömer zamanında 641 yılında bölgeyi fethetmekle görevlendirilen Arap Komutanı İyaz Bin Ganem'in Ahlat'ı fethi sırasında şehit düşmüş.

Ve kendimizi, "Cumhuriyet'e Kanat Geren" bir tarih araştırmacısı olarak tanıdığımız Abdurrahim Şerif Beygu'nun yıllarını vererek dünyaya tanıttığı Ahlat Kitabeleri'nin önünde buluyoruz. Ahlat Müzesi'nin he-

men arkasındaki geniş alanda taşdıkları gizemli duygularla birbirleriyle yarışmışcasına sıralanan iri mezar taşlarının üzerindeki yazıların dilini çözebilmeyi nasıl da isterdik. 11 ve 14 yy'lara tarihlenen bu mezarlığın dünyanın en büyük Türk İslam mezarlığı olduğunu öğreniyoruz. Ahlat mezar taşları, Çin'den Moğolistan'a, Türkistan, İran'dan Anadolu'ya kadar mevcut olan kültürlerin bir karışımını ifade ediyor ve söz konusu kültürlerin inanç sistemlerini yansıtan özellikler içeriyor. Her biri sanat eseri olan bu mezarlarda 22 tane sanatkar, birçok emir, vali, şeyh, alim ve kadı ismine rastlanmış. Bu büyüklü dünyanın içine yıllarını gömen, göz nuru dökerek Ahlat'ın değerini insanlık tarihine kaydet-tiren Beygu'ya bir selam göndererek Tatvan'a doğru yola çıkıyoruz.

Tatvanlıların yönlendirdiği adres: Nemrut Krater Gölü

Tatvanlılar, turistleri önemli adrese yönlendiriyorlar: 13 kilometre uzaklıktaki Nemrut Krater Gölü... Öyleyse istikamet: -tabelada yazdığı biçimiyle ifade edersek- Nemrut Kalderası Tabiat Anıtı! Rakım yükseliyor. Dağlarda eriyen karların çözülmesi ve ısı farklılıkları nedeniyle çamurlaşıp donması yüzünden, yollar da bir hayli bozuk. Krater Gölü'ne ulaşacağımız bölge 2 bin 247 metre yükseklikte. Rakımla birlikte yükselen virajları aşarak, bazen ürküten sarplıktaki yolları katederek ilerliyoruz hedefe doğru.

Nemrut Kalderası ve Buharlı Baca tabelalarının bulunduğu yüksekliğe kadar çıkıp, önce "Ilık Göl"e doğru olanca heyecanımızla ilerliyoruz. Ilık Göl yemyeşil ve büyüklü bir güzellikle parlıyor. Bu esrarengiz bölgenin tüm göllerini gezebilmek için saatler değil, en azından bir tam gün ayrılması gerektiği konusunda fikir birliğine varıyoruz.

150 metre derinlikteki Büyük Krater Gölü, koyu mavilikte kocaman bir

Akdamar Ruhban Okulu

Akdamar Adası

Kilisenin iç duvarlarını freskler süslüyor.

göl. Ertesi gün İstanbul'a dönerken de uçaktan bu güzel gölü seyretmenin heyecanını yaşayacağız.

Tatvan'a dönünce Büryan kebabı yemeyi aklımıza koymuştuk ve sağolsun, ev sahibimiz Selim Haydaroğlu, akıllarına koyduklarını yapma konusunda uzmanlaşan dergi ekibini olanca hoşgörüsüyle ağırlayarak, bir dediğini iki etmiyor. Bu arada uçkun adlı yemişlerin de tadına bakıyoruz. Doğu Anadolu Bölgesi'nin yüksek dağlarında yetişen, "uçkun" ➡

Ahlat Kitabeleriyle ünlü bu mezarlık, dünyanın en büyük Türk-İslam mezarlığı olarak biliniyor.

Paşa tarafından yaptırılmış. Ertuğrul Bey Camii'nin hemen arkasında kale yıkıntılarının eteklerinde yamaca sırtını gömerek yaslanan Ulu Camii'yi görüyoruz. Daha çok bir medrese burası. Dışından kalenin bir parçası gibi görünse de aslında o da bir Selçuklu şaheseri olarak zamana direniyor. Sonra sahilde dalgalanan bayrağıyla gölü selamlayan ceviz heykelinin önünden seyrediyoruz bu güzel göl kasabasını. Urartular zamanında siyah volkanik kayalardan yapılan Adilcevas Kalesi'ni görmek için gereken zamana ne yazık ki sahip değiliz. En iyi şehir planlaması uygulamalarından biri olarak anılan Adilcevas'a, "Cevizlerin Vadi'si"ne hoşçakal diyerek Ahlat'a doğru yol alıyoruz.

Dünya tarihine kitabeleriyle giren kasaba: Ahlat

Ahlat'a doğru yol alırken bir tarih araştırmacısı olan merhum Abdurrahim Şerif Beygu'nun adını anıyoruz. Otuzlu yıllarda Erzurum'da tarih öğretmenliği yaparken dönemin ulaşımdaki zor koşullarına rağmen Ahlat'a sık sık gelerek yazdığı "Ahlat Kitabeleri" adlı kitabından söz ediyoruz. "Ahlat Kitabeleri", Ahlat'ı dünya tarih literatürüne çıkaran ilk ve tek esermiş.

Van usulü kahvaltı

Yolunuz Van'a düşerse mutlaka kahvaltı salonlarına girin. Neredeyse her köşe başında bir tane göreceğiniz salonlar, özel olarak bir sokakta (Kahvaltıcılar Sokağı) toplanmış ve sabah 00:50'ten 17:00'ye dek hizmetinizde. Tereyağı, taze kaymak, bal, otlu peynir, otlu yoğurt (bir tür cacık), sucuklu yumurta size tüm gün yetecek kaloriyi sağlayacaktır.

Kavut: Kahvaltı için hazırlanan bu yiyecek, genellikle evlerde pişiriliyor. Taze kavrulmuş buğday çekilip öğütülüyor, tereyağıyla kavrulup bulamaç kıvamına getiriliyor ve isteğe göre, içine yumurta kırılarak servis ediliyor.

Murtuğa: Un, yumurta ve yağ ile yapılıyor. Un, yağda iyice kavruluyor. Un pembeleştikten sonra çırpılan yumurta, üzerine dökülüp karıştırılıyor. Böylece murtuğa elde edilmiş oluyor ve sıcak olarak servis ediliyor.

Otlu peynir: Van mutfağı denilince akla ilk olarak gelen otlu peynir, Doğu Anadolu'nun kimi yörelerinde de yapılan bölgeye özgü tanınmış ve lezzetli bir peynir türü. Ancak en kalitelisi, koku ve tat yönünden en üstünü tabii ki Van'da yapılıyor. Peynire katılan özel otlar, aromatik bir koku ve tadın yanı sıra, peynirin besin değerini de artırıyor. Rivayete göre; 200 yıl kadar önce İran'dan

Van'a gelen bir Ermeni hekimden öğrenilip yöreye yayılan bu peynir türü, önceleri ilaç olarak kullanılmış. Uzun ve şiddetli geçen kış aylarında, çevreyle ilişkisi tümüyle kesilen Van'ın özellikle dağlık bölgelerinde vitaminsizlikten ileri gelen hastalıkların iyileştirilmesinde yararlı olan otlu peynir; koyun sütü ve özel olarak hazırlanmış peynir mayasıyla yörede yetişen çeşitli otların karışımından yapılıyor. Peynir bu leziz tadı veren otlar ise; çiçeklenme zamanında dağ ve yaylalardan toplanan yabanıl sarımsak (sırma), dağnanesi, mustafa-çiçeği (mendo), maydanoz, kekik, helis (çaşur), hotoz gibi taze otlar.

Güneşin kalesi: Van Kalesi

Edremit Kız Kalesi'nden Van Gölü'nü seyretmek...

Geleneksel Van Evi

İnci Kefali

veya "Dağ muzı" adıyla bilinen ve halk arasında sevilen ekşimsi bitki bu. Tatvan'da piyasa yapılan caddede gelen geçen herkesin elinde bir uçkun var. Şekere iyi geliyormuş.

Mağrur ama alçakgönüllü bir güzel: Tamara

Vaktimiz daralıyor ve Tatvan'dan Gevaş'a doğru yol alıyoruz. Akdamar'ı görebilmek için teknelerin kalkış saatlerini kaçırdığımız ve karanlığa kaldığımız için Van'a, otelimize dönmeye karar veriyoruz.

Ertesi gün uçağa binmeden önce; sabah erken saatlerde Akdamar'ı görmeyi planladık. Merkez in 40 km güneyindeki Gevaş ilçesi sınırlarındaki adaya, iskeleden 20 dakikalık bir motor yolculuğu ile ulaşıyoruz... Badem ağaçlarıyla kaplı Akdamar, gölün deli mavi sularında göz kamaştırıcı bir güzellikte.

Adanın üzerindeki kilise papazının güzeller güzeli kızı Tamara, el bebek gül bebek büyütülmesine rağmen şımarık bir kız olmamış. Mağrur ama alçakgönüllü bu güzel, karşı kıyıda koyunlarını otlatan çobana vermiş gönülünü. Genç kız her gece adanın bir köşesinde ışık yakar, çoban da ışığa doğru yüzerek Tamara'ya gelirmiş. Bunu fark eden papaz, gölün dalgalı olduğu bir gece, bir ışık yakmış. Mecnun çoban, bilmeden yüzmüş ışığa doğru yine. Papaz ışığın yerini habire değiştirmiş. Yüzmüş yüzmüş ama bitap düşmüş çoban nihayetinde ve ne geri dönebilmiş ne adaya çıkabilmiş. "Ahh Tamara!" diye bağırabilmiş sadece. Tamara da sevgilisinin çağrısı üzerine bırakıvermiş kendini serin ve dipsiz sulara. İki aşık Van Gölü'nün sularında kaybolmuş. O günden sonra ada, "Ahh Tamara"dan gelen Ahtamar, daha sonra da Akdamar adını almış.

Akdamardan Van'a dönerken sağda Gevaş Halime Hatun Kümbeti'ni ziyaret etmeden geçmek istemiyoruz. Giriş kapısı üzerindeki kitabesine göre Melih İzzettin tarafından 555 yılında kızı Halime Hatun için yaptırılmış. Ustası da Ahlatlı pehlivan oğlu Esed.

Van'a dönüş yolundayken Edremit Kız Kalesi'nden son bir kez Van Gölü'ne bakıyoruz. Ufkumuz geniş ve her yeri görebildiğimiz için mutluyuz. Tabii Süphan yine karşımızda, başköşeye kurulmuş. Derin derin soluklanıyoruz. Tertemiz bir günün bol oksijenli havasını içimize çekiyoruz.

Van'ın iki simgesi: İnci Kefali ve Van kedisi

Dünyada sadece Van Gölü'nde yaşayan bir balık türü olan İnci Kefali, tuzlu-sodali sularda yumurta bırakmadığı için ilkbahar aylarında büyük sürüler oluşturarak akarsulara göç ediyormuş. Bazen şelaleleri tırmanmak zorunda kalıp, yumurtasını bıraktıktan sonra tekrar Van Gölü'ne dönen İnci Kefali, bu zorlu yolculuğundan ötürü kıymetli bir balık.

Son durağımız Van Kalesi! Dergi ekibini dağ bayır demeden dolaştıran arkadaşımız Yahya Okaner, Yaşar Kemal'in şu sözünü aktarıyor: "Çin Seddi'nden sonra en uzun surlara sahip olan yer, Van kalesidir."

Nihayet bir Van kedisi gördük! Kedimiz, Van Kalesi'nin giriş kapısından içeri girdiğimizde bizi karşılayan örnek Van evi'nin kapısında konuklarını gülyüzüyle ağırlayan görevlinin kucagındaydı. Fotoğraflarını çektik, sevdik ve sahibine teslim ettik. Van'ın Serhat mahallesindeki öğretmen Hilmi Gürler'in evi örnek alınarak 1998 yılında inşa edilen bu ev iki katlı, iki odalı, iç sofalı, köşkü ve düz damlı plan tipinde yapılmış. Geleneksel Van konut mimarisine uygun olarak kerpiçten ve ahşaptan inşa edilmiş. Duvarlarda Atatürk'ün fotoğrafları ve Van'a dair güzel manzaralar çerçevesiyle asılmış. Ev, geleneksel usulde döşenmiş. Bahçesindeki Tandır Evi, bildiğiniz mutfak.

Uçağımızı kaçırmamak için Van Gölü'nü Van Kalesi'nden seyretme hoşluğundan feragat edip, bu güzel göle dair anılarımızı kalbimize gömerek Van şehrine, Haydaroğlu Yapı Malzemeleri Şirketi sahiplerine ve çalışanlarına gönül dolusu teşekkürlerimizi bırakıp Ferit Melen Ha vaalanı'na doğru yola çıkıyoruz. 📍

İstanbul 'maket şehir' olmasın

'Dünya Mirası Listesi'nden düştü düşecek tartışmaları şimdilik durulmuş görünse de dünyanın en önemli tarihi değerlerinden olan İstanbul'un kültürel mirasının korunması hâlâ can yakıcı bir gündem. "artı 1" dergisi olarak, Prof. Dr. Nur Akın'la dünya mirası kavramını, İstanbul için yapılması gerekenleri konuştuk

Öncelikle 'Dünya Mirası Listesi'nin ne olduğundan başlayabilir miyiz?

Tüm dünya için tarihi ve doğal açıdan önemli bir değer taşıdığı belirlenen doğal ve kültürel varlıkların içeren listedir. Bu listede sürekli olarak yer almak, söz konusu varlıkların özgün niteliklerini korumaları ve ait oldukları ülkenin, bunların korunması için gerekli yasal ve örgütsel önlemleri almış olmalarını gerektirmektedir.

İstanbul'un böyle bir listede olması neden önemli?

İstanbul, dünyanın en önemli iki kentinden biri. Diğeri de Roma'dır. Dünya Mirası Listesi'nde olup olmamasının ötesinde, ulusal ve uluslararası düzeyde herkesin kabul ettiği gibi İstanbul'un zaten özel bir yeri var. Yine de listede olması önemli. Çünkü eğer her ülkenin özel değer taşıyan kültürel ve doğal varlıklarını içeren uluslararası bir nitelik taşıyorsa, İstanbul'un da muhakkak bu listede yer alması gerekiyor. Dünya Mirası Listesi'nde son yenilemelere göre 850'nin üzerinde değer var.

İstanbul Liste'ye "İstanbul'un tarihi alanları" adıyla 1985'te girdi. Bölge olarak tarihi yarımada'nın özel önem taşıyan alanları: Roma, Bizans ve Osmanlı gibi üç önemli imparatorluğun izlerini sergileyen Sultanahmet Arkeolojik Parkı; Osmanlı kentsel mimarisinin önemli verilerini, kentsel yerleşim ölçeğinde taşıyan Süleymaniye ve Zeyrek; Bir de İstanbul Surları Koruma Alanı var.

Türkiye'den listede olan başka nereler var?

Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, Göreme Milli Parkı ve Kapadokya'daki kaya kiliseleri, Xantos-Letoon, Hierapolis-Pamukkale, Hattuşa, Nemrut Dağı, Safranbolu, Truva arkeolojik SİT alanı ilk aklıma gelenler. Bir de aday olanlar var; Aphrodisias, Mardin, Edirne Selimiye Camii ve çevresi gibi.

Bahsettiğiniz alanların listeye alınmasından ve Türkiye'nin sözleşmeyle kendisini bağlamasından sonra koruma anlamında neler yapıldı? Neler yapılmalıydı?

Listeye alınmasından sonra bu alanların bir türlü istenilen düzeyde korunamaması uzun zaman çok eleştirildi. UNESCO ve ICOMOS'tan (Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi) gelen uzmanlar bu değerlerin durumunu yerinde inceleyerek, daha dikkatli olunması konusunda Dünya Miras Komitesi'ne raporlar yazdılar. Örneğin, 1985'ten sonra uzun yıllar Zeyrek ve Süleymaniye'deki tarihi ahşap evlerin korunmasının yetersiz olduğu rapor edildi. Bu konuda oldukça sık uyarı aldı İstanbul. 2006'da Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta yapılan Dünya Miras Komitesi toplantısına İstanbul Vali Yardımcısı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden temsilcilerin yanı sıra ICOMOS'u temsilen de uluslararası saygınlığı olan Prof. Dr. Cevat Erder'le birlikte ben de katıldım. O İstanbul'un Dünya Miras Listesi'ndeki yeri açısından kritik bir toplantıydı ve Cevat Erder'in özverili savunmasıyla atlatıldı. İki yıllık bir süreç verildi İstanbul'a, Tehlike Altındaki Miras Listesi'ne düşmeksizin. Bu süreç içinde biraz daha toparlanmaya çalışıldı. Ama bence hâlâ epey yol var.

Şu andaki durum nedir?

Söz konusu alanlarda, Dünya Miras Komitesi adına UNESCO ve ICOMOS uzmanlarının denetimi sürüyor. Son olarak geçtiğimiz Mayıs ayında UNESCO'dan bir ve ICOMOS'tan iki kişi olmak üzere üç uzman gelip durumu kontrol ettiler. Son durumla ilgili olarak yazdıkları rapor bugünlerde Kültür Bakanlığı'na ulaşmış olmalı. Yapılanları umut verici ve olumlu bulabilirler, ya da Tehlike Altındaki Liste'ye alıyoruz "daha dikkatli olun" diye uyarıda da bulunabilirler.

Karşılık bulmayan beklentiler nelerdir?

Bir kere uluslararası düzeyde İstanbul'a yakışacak, bilimsel düzeyde açığı olmayan restorasyon işleri. Korumanın en önemli meselesi otantikliğin korunması. Tarihi bir eseri niye koruyoruz? O yapıtın tarihi belge değerini, tarihi kimliğini korumak için. Yoksa amaç onu yeniden yapmak değil. O zaman korumuş değil yeni bir şey yapmış ya da eskiyi kopya etmiş oluyorsunuz. Bu tür yaklaşımlar ve niteliksiz onarımlar İstanbul'u İstanbul yapan özgün ve özel değerleri, geriye dönüşü olmayacak bir biçimde yok ediyor. Raporlarda bu konuya çok dikkat çekiliyordu. Bu konuda hep süregelen bir mücadele var. Yetkililer parlak, göze hoş görececek bir "restorasyon" yaklaşımını benimsemekten yanalar. Oysa koruma bu değil.

2863 sayılı bir koruma yasamız var. 5366 sayılı 'Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması' ismini taşıyan bir başka yasa daha çıkarıldı. Bilmeyen kulağa şık geliyor. Nedir işin aslı?

2863 oldukça kapsamlı bir yasa, 1983'te çıkarıldı. Bu yasaya bağlı olarak da koruma kurulları oluşturuldu. Yanılmıyorsam bugün sayıları 30'un üstünde ve nadolu'ya yayılmış durumda. Bu kurullar kendilerine sunulan kültürel, doğal varlıklar ve alanlarla ilgili projeleri inceliyor ve konuyla ilgili son kararları veriyorlar. Ama çoğu örnekte onaylanmış bir proje farklı uygulanabiliyor. Dolayısıyla da onaylı projesine karşın uygulama istenilen düzeyde olmayınca da korunması gerekli nitelikler ortadan kalkıyor. 2005 yılında 5366 sayılı yasa çıktı. Kanımca öncelikle yasanın adında koruma adına rahatsız edici bir durum var. Kültürel varlıkların "yenilenerek ko-

"Sulukule: Soyut Miras"

"Dünyada artık koruma 'soyut mirasın korunması' na kadar uzandı, yani ritüeller, törenler, ayinler de artık korunması gerekli miras grubu içinde yer alıyor; Mevlana törenleri gibi... İstanbul için Sulukule bu açıdan çok önemliydi. Sulukule'deki tarihi yapılar Süleymaniye'dekilere göre çok daha mütevazı örnekler ama oradaki yaşam biçimiyle bütünleşen özel bir kurgu sergiliyorlar. Bambaşka bir fiziksel yapı. Çünkü Sulukuleliler için bir arada olma, birlikte eğlenme yaşamlarının ayrılmaz parçası. Evler bakımsız kalmış, yıpranmış. Suç oranlarının çokluğundan yakınılıyor. Ancak halkı çok özgün. Bir alanın sıhhileştirilmesinde hedeflenmesi gereken, bölgedeki özgünlükleri koruyarak oradakilerin yaşam kalitesini, eğitim ve gelir düzeyini yükseltecek bir programla hazırlanacak bir sağlıklaştırma projesi olmalıdır. Ne yazık ki bu olmadı. Buradaki sosyal yapı, İstanbul'un birçok tarihi bölgesindeki durumun tersine bölgenin gerçek kullanıcılarıydı. Sulukule'de yaşayan Romanlar, göçebe değil. Bizans döneminden beri oradalar. Bizans döneminde surların dışına atılmışlar, ama Fatih'in yerleşme politikasıyla sur içine alınmışlar. 15. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Ayvansaray'da ve Sulukule'de yaşıyorlar. Dolayısıyla yerleşik Romanlar, İstanbul'un tarihi sürecinin ve çok kültürlülüğünün bir parçası. Oysa bugün bölge, yıkımlar ve halkı terke zorlamalarla sıfırlanmış durumda. Yeni inşaatları ve yepyeni bir mahalle düzenini bekleyen büyük bir rant alanı. Bu çok üzücü."

runması", yukarıda da vurguladığım gibi korumanın esası olması gereken otantikliğin korunması yaklaşımına aykırı. Kuşkusuz korunacak yapıları yaşatmak için kullanmak gerekir. Ancak bu varlıklar yenilenerek korunurken acaba gerçekten korunacaklar mı, yoksa yenilenmeleri adına önemli kayıplara neden olacak müdahalelere açık mı olacaklar? Başlıktan algıladığımız, korumadan çok yenileyerek yaşatmak. Bu da bizim ülkemizde başından beri var olan ve büyük tarihi kayıplara neden olan, korumanın yapısına aykırı yanlış bir eğilim. Tarih adına yanıltıcı sonuçlara götüren, anıtı onarıırken yok eden bir tavır. Çok tehlikeli. Batı'da, örneğin İtalya'da koruma meselesini, asla yıkıp yeniden yapmak olarak düşünmezsiniz. Mesele, yapıyı bütün özgün tarihi nitelikleriyle yerinde tutup, içine her türlü modern donatıyı getirerek günümüz konforuyla yaşatılmasını sağlamaktır.

Bu noktada 'Kentsel dönüşüm' uygulamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kentsel dönüşüm projeleri adı altında Süleymaniye, Tarlabası, Sulukule, Fener-Balat projeleri gündemde. Daha da arkası gelecek, sırada başka yenileme alanları da var. Bunların hangisini ele alırsak alalım, hepsi kendine özgü tarihi nitelikler içermekte. Tarlabası ile Sulukule'yi ya da Süleymaniye ile Sulukule'yi karşılaştırmak mümkün değil. Tarihi çevre açısından bakıldığında Süleymaniye tarihi konakları, evleri ve sokak dokusuyla özel bir birikim sergiliyor. Başında Süleymaniye'nin korunmasına 'müze kent' anlayışıyla bakıldı. 'Müze kent' olarak koruma da, modern restorasyon anlayışında artık tartışılması bile söz konusu olmayan, korunması gerekli tarihi çevreyi yıkıp, eskisinin kopyası olarak yeniden yapmak olarak düşünülüyordu. Tabii bu durumun tersini sergileyen müze

kentler de var. Burada 'müze kent', tarihi bütünlüğünü hiç bozmadan 'müze gibi' özel önlemlerle korunacak yerleşme anlamına geliyor. Bu bağlamda Arnavutluk'ta iki tane müze kentten söz etmek mümkün: Berat ve Ergeri. Müze gibi her şey tutuluyor ama dondurularak; kendi kendini sergileyen bir açık hava müzesi niteliğinde değil. İçinde yerli halkın gündelik yaşamını sürdürdüğü yaşayan ve özgün bütünlüklerini korudukları için özel yasalarla korunan kentler bunlar.

Olması gereken nedir?

Bizde tarihi yerleri korumanın en temel amacı onları turizme açmak. Oysa korumada turizm amaç değil araçtır. Siz Süleymaniye'yi bütün otantikliğini yaşatacak şekilde onardığınız zaman, turist zaten buraya gelecektir. Yine İtalya'yı örnek olarak alacak olursak, oraya turist olarak gittiğinizde yeni yerleşmelere değil Venedik, Floransa ve Roma gibi tarihi değerlerin olduğu yerlere gider, özgünlüğünü koruyan tarihi değerleri görmek istersiniz. Rökonstrüksiyonu değil, gerçekten tarihten kalanı görmektir heyecan verici olan. Aksi halde rökonstrüksiyonla hem yanıltıyorsunuz, hem de özgünü yok ederek geriye dönüşü olmayan kayıplara neden oluyorsunuz. Oysa korunması gereken otantiklik.

Prof. Dr. Nur Akın kimdir?

Mimarlık lisans ve yüksek lisans (restorasyon) eğitimini Ankara'da yaptı. Prof. Doğan Kuban yönetiminde doktorasını tamamlayan Akın, 1974-2007 yılları arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalıştı. Bu süreç içinde ayrıca çeşitli rolöve, restorasyon ve yeniden kullanım projeleriyle, koruma amaçlı imar planlarında görev üstlendi. "19. Yüzyılın İkinci Yarısında Galata ve Pera" ve "Balkanlarda Osmanlı Dönemi Konutları" adlı iki kitabı, ulusal ve uluslararası ortamlarda sunulmuş çok sayıda bildirisi ve yayınlanmış makalesi bulunmaktadır. Nur Akın halen İstanbul Kültür Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü öğretim üyesidir.

Hiç mi iyi örnek yok?

Fener-Balat'ta başından beri çok beğenilen bir proje vardı. 98'de başladı, geçtiğimiz yıl tamamlandı. AB desteğiyle uygulanan bir sıhhileştirme projesiydi bu. Proje kapsamında 200 kadar ev sıhhileştirildi. Mal sahipleriyle protokol yapıldı, sosyal dokuyu korumak amaçlandı, dolayısıyla yaklaşım Sulukule'nin tam tersiydi. Mal sahipleriyle, 'evini biz restore edeceğiz, sen de buna karşılık on yıl evini satmayacaksın, eğer evinde kiracı varsa beş yıl o kiracıyı çıkartmayacaksın' gibi koşullar içeren protokoller yapıldı. Böylece onarılan 120 evde yaşayan hiç kimse mağdur edilmedi. Yani Sulukule'deki durumun tam tersi. Gerçi bundan sonra Fener-Balat'ta ne olacak bilmiyorum. Çünkü o proje bitti ve bugün Fener-Balat da 5366'ya tabi bir yenileme alanı. Umarım Haliç'e açılan özel bir bölge olan burada da, bir 'soylulaştırma projesi' uygulanmaz. Dünyada artık yerel yönetimler bu tür yaklaşımlardan kaçınıyorlar. Sıhhileştirme projeleri, demokratik ve şeffaf bir biçimde, halkın katılımıyla yapılıyor.

Bundan sonrası için nasıl bir strateji uygulanmalı?

Bir kere Dünya Miras Listesi'nde olduğumuz sürece bu özel statüyü hak edecek biçimde davranmamız gerekir. Bunu üzümlük söylüyorum çünkü bizim buna gerek duymaksızın, İstanbul adına zaten böyle davranıyor olmamız lazım. Belediye başkanları, 'bizi onlar mı denetleyecek, biz kendi değerlerimizi bilmiyor muyuz?' diyorlar. Belki doğru ama gerçekten de ne yazık ki bilmiyoruz. Biraz daha bilinçli, doğru, ayakları yere basan ve İstanbul'u İstanbul yapan değerleri geriye dönüşü olmayacak şekilde yok etmeyecek adımlar atmamız lazım. Çok daha dikkatli davranmamız lazım. Mesela UNESCO ve ICOMOS'tan gelen uzmanlar grubu Fener-Balat'ın 200 yapı içeren ilk koruma projesini en iyi örnek olarak tanımlıyorlar. Yapılması gereken düzeydeki tek örnek bu.

Doğru ve uluslararası standartlara uygun restorasyon yaklaşımı çok önemli. Çünkü sık sık değiştiğim gibi, bu konuda yapılan yanlıştan geriye dönüş yok. Aldınız, yıktınız, yerine yenisini koydunuz veya bir bölümünü yenilediniz. Doğru bir restorasyon olmazsa, o yapıyı yok farz edin. Siluet ve tarihi doku bütünlüğünün olması çok önemli. İstanbul'un tarihi yarımada silueti çok dikkatle, özenle korunması gerekli bir değer. Ayrıca, 'soyut miras' dediğimiz yaşam kültürlerinin, tarihi yapılarla birlikte korunması lazım. Soyut mirasın, somutla bütünleşmesinin çok daha özel değerler katacağını düşünüyorum İstanbul'a. ❌

Nevzat Sayın kimdir?

1978'de E.Ü.G.S.F. Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. 1978-1980 yılları arasında aynı okulda yüksek lisans çalışması yaptı. 1985'ten beri kendi mimarlık atölyesinde çalışmalarını sürdürüyor. 1990 (Ürgüp Yeralında Bir Boşluk), 1992 (Gön Deri Fabrikası 1. Yapı), 1996 (Gön Deri Fabrikası 2. Yapı), 1998 (Tekirdağ Saray, Boşluktaki Beyaz Ev) yıllarında Mimarlar Odası'nın; 1998 yılında Serbest Mimarlar Derneği'nin ödülleri aldı. Ağa Han Mimarlık Ödüllerine aday gösterildi. Ülkemizin önde gelen üniversitelerinin mimarlık fakültelerinde proje jürilerine katıldı. 1999'da Bursa Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde konuk öğretim görevlisi olarak 7. Sömestr Proje Grubu yönetti. 1999'da Bilgi Üniversitesi'nin yaz okulu kapsamında İhsan Bilgin ve Han Tümerlekin ile mimarlık çalışması yürüttü. Mimarlık yazıları ve mimarlarla röportajları yayımlandı.

“Her biriniz özelsiniz, hiç biriniz diğerine benzemiyorsunuz”

Mimar Nevzat Sayın'ın tasarladığı, Sakıp Sabancı Müzesi'ndeki çok amaçlı etkinlik merkezi The Seed, mimari tasarımındaki özgünlük ve işlevsellikle olduğu kadar iç tasarımdaki tercihlerin içerdiği bu mesajla da benzerlerinden bir adım öne çıkıyor

“İnsanların hayatında ‘çok özel şeyler’ olduğu gibi, mimarların hayatında da çok özel yapılar vardır. Bu da benim çok özel yapım. Bundan sonra daha ‘iyi’lerini yapacak olsam da sanırım bu düşüncem değişmeyecek.”

Yukarıdaki satırlar Sakıp Sabancı Müzesi'nin çok amaçlı etkinlik merkezi The Seed'in (Tohum) mimarı Nevzat Sayın'a ait. Sayın'ın en önemli eserlerinden olan ‘Gön Deri Fabrikası’nın birinci yapısı için kaleme aldığı bu satırlar 1990'lı yılların başında yazılmış. Sonrasında bir çok önemli esere, daha iyilerine imza atmakla birlikte, eserleri arasında her zaman ‘özel’ dedikleri olmuş.

Sayın'ın son olarak imza attığı 'The Seed' de bu özel yapılardan. The Seed özel bir yapı; çünkü özgün, çünkü şaşırtıcı.

Özgün; çünkü İstanbul'da benzeri olmayan bir zemin yapısına sahip. Özel akustik yapısıyla oda orkestrası için konser salonu olarak tasarlandığı halde, girift alt yapısı sayesinde, salon ve sahne zemininde yapılabi-

len kaydımlarla salon bir anda konferans salonuna dönüşüyor. Şaşırtıcı; çünkü tabandan tavana parlak siyahlar içindeki mekanda her biri bambaşka dokunmuş, bambaşka ve iddialı renklere sahip oturmalar bulunuyor. En konforlusunda bile alışılageldiğimiz tek tiplerin yerine, hiç biri diğerine benzemeyen oturmaların içerdiği mesaj da bir o kadar çarpıcı: Her biriniz özelsiniz, hiçbiriniz diğerine benzemiyorsunuz!

“artı 1” okurları için, belli bir üsluptansa karşılaştığı sorunlara çözümler üreten ve farklılığı sonuçta yakalayan Mimar Nevzat Sayın'la, mimari kariyerinde önemli bir aşamayı ifade eden The Seed'i konuştuk.

Farklı sanat dallarıyla işbirliği yapmayı seviyorsunuz. Örneğin Enis Batur ile bir çalışmanız var. Bu tip çalışmalar size neler katıyor? Bu türden çalışmalarınız sürececek mi; yoksa hobi olarak mı uğraşıyorsunuz?

Uzunca bir süredir yapmadım ama haklısınız, farklı disiplinlerden gelenlerle ortak ‘iş’ler yapmayı severim ve çok önemserim. Enis Batur’la

iki kez birlikte çalıştık. Her ikisinde de metinler Enis Batur’un, müdahale edilmiş fotoğraflar benimdi. Ayrıca yine her iyi çalışmanın grafik tasarımı Mehmet Ulusel, renk ayırım ve baskıları da Kemal Aydınlı tarafından yapılmıştı. Serhan Ada ile iki kez çalıştık. Biri yine müdahale edilmiş fotoğraflar, diğeri mimarlık üzerine yapılmıştı. Bülent Erkmen’le birlikte bir sergi hazırlamıştık. Bizim mimarlığımızdaki duvar üzerine. Atina Üniversitesi’nin çağrısıyla Venedik Bienali için hazırlanan ortak çalışma da, Ege Takımadaları üzerine yaptığımız çalışma da yine benzer bir durum. Farklı disiplinlerden kişilerle ya da farklı disiplinler içinde çalışmak, aynı konulara farklı biçimlerde de bakılabileceğini öğretiyor insana. Ayrıca iyi bildiğiniz bir dünyanın kurallarından sıyrılıp ‘acemi’ olduğunuz bir yere gelmek keyifli bir şey. Düzensiz aralıklarla da olsa sürüyor bu çalışmalar.

Sakıp Sabancı Müzesi’nde çok amaçlı etkinlik merkezi olarak tasarlanan ‘The Seed’in mimarlığını üstlendiniz. Kullandığınız renk ve formlarla neleri amaçladınız?

The Seed esas olarak oda orkestrası için bir konser salonu. Farklı müzik ve diğer etkinlikler için kullanılacak olsa da ana işlevi akustik bir oda orkestrası salonu olması. Oturma yerleri ve sahne zemini karmaşık bir alt yapı sayesinde değiştirilebiliyor. Bu da farklı etkinliklerin gerektiği gibi yapılabilmesini sağlıyor. Salon dışardan algılanmıyor. Eskiden olduğu gibi kocaman bir taş duvar görüyorsunuz. Bu taş duvarın arasındaki yarıktan içeri girdiğinizde alt fuayeye, buradan üst fuayeye ve buradan da salona ulaşıyor. Salon parlak, siyah ve içinde her biri başka bir renk ve desende sandalyeler var. Hiçbiri ötekine benzemeyen izleyicilerin temsili biçimleri gibi düşünülebilir. Elipsoid form, farklı parametrelerin bir arada değerlendirilmesi sonunda neredeyse kendiliğinden oluştu.

300 özel kişiye özel etkinlik

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi bünyesinde bulunan The Seed, ‘çok amaçlı etkinlik merkezi’ olarak hizmet veriyor. Toplam bin 700 metrekarelik alanda kurulu The Seed'in konferans ve konser salonu İstanbul'da eşi olmayan bir özelliğe sahip. 300 kişi kapasiteli salonun zemini, iki farklı seviyede kullanılabilir. Altyapısı sayesinde, sahne zemini değiştirildiğinde farklı etkinlikler için uygun ortam sağlanmış oluyor. 400 metrekare açık alan ve 200 metrekare kapalı alandan oluşan toplam 600 metrekarelik fuaye, ileri teknolojiye uygun ses, ışık ve görüntü sistemleri bulunuyor. Parlak ve simsiyah mekânın en çarpıcı yanlarından biri de her biri farklı biçim ve renkte tasarlanmış olan oturmalar. Özel ve hiç biri diğerine benzemeyen kumaşların kullanıldığı oturmalar, dinleyicilerin her birinin özgünlüğünü vurguluyor.

Bugüne kadar sakin, kolay anlaşılır ve rasyonel bir anlayış izlediniz. ‘The Seed’ mimari üslubunuzda nasıl bir aşamayı ifade ediyor?

Sakin, kolay anlaşılır ve rasyonel olması açısından aynı yolu izliyor ama kuşkusuz kendi özel koşulları nedeniyle çok farklı bir yanı da var. Tutumumuz üslupçu olmadığı için karşılaştığımız sorunlar üzerinden çözüm üretiyoruz. Ve farklı olmak başlangıçta karar verdiğimiz bir şey değil, sonuçta ortaya çıkan bir şey. Dolayısıyla bu yapı, üslubumuzda değil ama mimari kariyerimizde önemli bir aşamayı ifade ediyor.

‘Gön’ ve ‘Boşluktaki Beyaz Ev’in buldukları yeri değiştirme özelliğine karşın Dikili- Senan evi ise tam tersine bulunduğu yere uyum sağlıyor. Üslubunuzdaki bu ikilemin nedeni nedir?

Az önce dediğim gibi; verileri değiştirirseniz sonuç da değişiyor.

Özellikle küresel ısınma çerçevesinde dünyadaki mimari yönelimler nelerdir? Türkiye bu gelişmeleri izleyebiliyor mu?

Alternatif enerjiler, pasif enerjiler, sürdürülebilirlik Türkiye’nin de gündeminde. Henüz gerekli altyapıya ve anlayışa ulaşmamış olsak bile bütün olanakları zorluyoruz. Ama kabul etmek gerekir ki devlet desteği olmadan gerektiği gibi çözülebilir konular değil.

Genç mimarlara neler söylemek istediniz?

Meraklı ve iyimser olmalarını.

“Artık dünya, şirketlerin topluma ne kazandırdığına bakıyor”

Uzun yıllar üst düzey yöneticilik yaptığı Tepe Grubu'ndan 2001'de ayrılan mimar Hasan Barutçu, 18 yıllık yöneticilik deneyimini kitaplaştırdı: “Sorumluluklar ve Paylaşımlar Üzerine.” Barutçu'nun ODTÜ'de okul, Tepe Grubu'nda çalışma arkadaşı ve halen “PRO-GE” şirketinde ortağı olan Selçuk Altın de kitabın yazarlarından. Barutçu ve Altın, “arti 1” okullarıyla deneyimlerini paylaştı

Kitapta “Küresel rekabette, iyi kaliteyi ve uygun fiyatı yakalamak yeterli olmuyor” diyor ve bu çerçevede ‘kültürel sermaye’den bahsediyorsunuz... Nedir kültürel sermaye?

Hasan Barutçu: Aslında ben konunun teorisyeni değilim. Sadece anılarımı yazdım ve biraz da içgüdüsel olarak yaptığımız şeylerden bahsettim. Ama çok değerli insanlar var kitapta... Bu isimlerden İlhan Tekeli yazısında şöyle anlatıyor: Batı'da 20. yüzyıl başında toplumlar, insanlar, “x şirketin kendilerine ne faydası var” diye sorgulamaya başladılar. Kurumsal sosyal sorumluluğun da temeli, bu sorgulamayla atıldı. Sosyal sorumluluk projesini bağıştan ayıran, toplumun tümünü değilse bile bir kesimini ilgilendiriyor olmasıdır. Sosyal sorumluluk projesi sonuçları itibarıyla paylaşılan bir şeydir. İkincisi, kaçınılmaz olarak veya doğal olarak bunun da bir geri dönüşü vardır şirketinize. Bu geri dönüş, parasal olmak zorunda değildir; itibardır, saygıdır. Kültürel sermaye de, sanat, eğitim gibi alanlardaki kurumsal sosyal sorumluluk çalışmalarının yarattığı bir sonuçtur. Artık dünya, şirketlerin topluma ne kazandırdığına bakıyor. Sözlerimin Elginkan Topluluğu'nca çok iyi anlaşılacağını biliyorum. Çünkü Elginkan Grubu da önemli sosyal sorumluluk projeleri sürdürüyor; grubun eğitime ne kadar önem verdiğini biliyoruz.

Hasan Barutçu (solda) ve Selçuk Altın

Selçuk Altın: Bu konsept yeni yeni oluşmaya başladı. Basit özetini veren bir yaklaşımı aktarırım; şirketler kısa vadeli kâr realizasyonunu hedef edinirlerse ve bir toplumsal hizmeti ihmal ederlerse, yaşayamazlar. Kültürel sermaye buradan geliyor. Yani insan ömrünü aşan yaşam seviyelerine ulaşmış şirketlerin, toplum içinde bir yer edinebilmek için, parasal sermayelerinin yanında bir de kültürel sermaye oluşturmak zorunlulukları vardır. Aksi takdirde sadece vahşi bir kapitalist kısır döngüye girerler.

Sosyal sorumluluk projelerinde iki yönlü bir “kazanç” söz konusu... Topluma kazandırmak ve şirkete getirileri...

HB: Bir özel şirketin hiç nedensiz paralarını saçıp savurması çok kolay bir iş değildir. Hele orada profesyonel yöneticiyseniz, parayı sağa sola savuramazsınız. Yaptığınız şeyleri inandığınız için yapacaksınız, şirketinizin imkanlarının bir kısmını bunun için kullanacaksınız. Bu da tabii ki geri dönecek. Dönmezse zaten siz de bir bağış kuruluşu olursunuz. Bir yanlış da değinmek gerek. Elginkan, Eczacıbaşı, Borusan... Bunlar kurumsal sosyal sorumluluk alanında özel örnekler ama sosyal sorumluluğu sadece reklam sponsorluğu gibi gören şirketler de var. Büyük bir futbol takımına para verip, isminin arkasına kendi isminizi koyarsınız... Ya da bir hastane ya da bir kız yurdu açarsınız, üzerine şirketinizin adını yazarsınız... Bunlar sosyal sorumluluk değil reklam kategorisine girer.

SA: Bu noktada bir eklemem olacak. Sosyal sorumluluk projeleri aslında çok sempatik görülüyor, bir rüya gibi anlatılıyor ama aslında bu aynı zamanda gelişmiş kapitalist ülkelerde çok kötüye de kullanılıyor. Mesela şimdi resim sanatına konsantre oluyorsunuz, çok güçlü bir koleksiyon oluşturuyorsunuz ve o koleksiyona resim veren insanların hepsi, sizden aldığı parayla size bağımlı hale geliyor. Bir lobi oluşturuyor ve o lobiyi de çeşitli kısa yoldan para kazanma amaçlı projelerde kullanabiliyorsunuz. Dolayısıyla Batı'da “sosyal sorumluluk projesi” diye başlayan bu tip hadiselerin çok örneği olduğu için, bir antipati de yaratmıştır. Ama ülkemiz o kadar bakir, ihtiyaçlar o kadar fazla ki, yaptığınız her şey Türkiye açısından bir sosyal fayda yaratıyor. Şirket açısından bakarsak... Bir şir-

✚ “Sorumluluk ve Paylaşımlar Üzerine...”

Yöneticiler, yönetici adayları gençler ve öğrenciler için bir rehber niteliği taşıyan “Sorumluluklar ve Paylaşımlar Üzerine” isimli kitapta sosyal sorumluluk kavramı da irdeleniyor. Kitapta, alanında önemli isimlerin görüşleri ve yorumları da yer alıyor. Selçuk Altın, İlhan Tekeli, Suha Özkan, Haluk Pamir, Nuri Çolakoğlu, Pınar Beşik, Emre Ünlüsoy, Sibel Asna, Gülsün Sağlamer, Alaeddin Tileylioğlu, Adil Baykurt, Handan Can, Ahmet Turan Altın, Günay Kayarlar, Turhan Alsaç, Hakan Kodal ve Erdoğan Dağlı yazılanla kitaba katkıda bulunuyor.

ket kuruyorsunuz. Bu şirketin çalışanları var. Şirketiniz geliştiginde daha fazla çalışanınız oluyor, onlara katkıda bulunuyorsunuz. Eğer şirketiniz geliştikçe çalışanlarınızın refahına dönük işler yapıyorsanız, onları daha da geliştiriyorsunuz. İşte bu bir toplumsal unsur haline geliyor. Bu toplumsal unsuru toplumla bütünleştiren, sosyal sorumluluktur. Toplumun parçası olan, toplumda bir yer edinen, itibar sağlayan bir şirket de çok daha rahat gelişebiliyor, destek görüyor. Siz pazarlama faaliyeti yapmadığınız halde kapınızı çalıyorlar, “Bana şu işi yapar mısınız?” diyorlar. Daha ne getirisi olsun?

Sosyal sorumluluk projeleri şirketlerin kârlılığını azaltıyor mu?

HB: Mirasyedi gibi paraları saçarsanız bu saçmalaktır ama doğru bir şekilde yaptığınız zaman şirketinizin saygıdeğer, güvenilir ve kalıcı olmasını sağlıyorsunuz. Yani bir kurum kimliği getiriyorsunuz. O kurum kimliği de kâr olarak geri dönüyor. Böyle bir hesap yapmıyorsunuz, ama geliyor.

SA: Spor sayfaları gazetelerin en çok okunan sayfaları değil mi? Bu sayfalara ilan kabul etmezler. Çünkü çok yoğun, çok itibarlıdır. Bir spor sayfasının en çok okunan köşesinde isminizin bir haber şeklinde yer almasının parasal ilan değerini, reklam bütçeniz içinde bir değerlendirin.

HB: İsmi hem de övülerek geçiyor. Tepe Grubu'ndaki bir projemizden örnek vereyim. 1999 depreminde baktık ki, arama kurtarmada eğitilmiş kimse yok. Bizde de yaklaşık bin güvenlik elemanı var. Genç insanlar. Bu gücü kullanalım, deprem eğitimi verelim, dedik. Bir kısmı yurtdışına gönderildi ve eğitim tamamlandığında, kısa bir süre sonra, neredeyse sıfır maliyetle bin kişilik bir ekip oluşturuldu. Mozambik'te 2000'de sel felaketi yaşandı. Tüm dünyadan yardım ekipleri yağdı. Ama bizim ekip Mozambik'e ilk giden ekipti. Dünya ve Türkiye medyası bir hafta boyunca onları verdi. Çocukların tulumlarının arkasında “Tepe” yazıyor. Kaç para harcarsınız böyle bir tanıtım için? Biz beş kuruluş harcamadık. İngiltere'de eğitim gördükleri ekiple temas kurmuşlar, “insanlar bizden masraflar sizden, var mısınız?” demişler. Ama bizden sonra bu proje atıl kalmış. Oysa sıfır denilecek düzeyde maliyeti olan bir proje.

SA: Sosyal sorumluluğun kârını anlayacak bir zihniyet lazım. Ya kısa vadeli kârın yani bulduğunuz paranın üzerine atlayacaksınız; ya uzun vadeli bir şirket planlamaya çalışacaksınız. Birinci ekole aitseniz, onlar için hiçbir değer yargısı yok, tek değer paradır. Mesela biz Tepe'deyken Türkiye'de çok büyük iki deprem oldu. Tepe ülkenin en büyük inşaat şirketlerinden ve bir üniversite kuruluşuydu. Tepe'ye düşen deprem projelerinden para kazanmak değil, maliyetine o işleri yapıp ülkeye hizmet etmekte. Biz de öyle yaptık.

Bu projelerden para kazanmadık ama yine de başka konularda fayda sağladık. Bu projelerde çalışan 20 genç mühendis, bizim için çok kıymetli olan bir tecrübe edindiler. İkincisi, şirketin bütün makineleri parkta beklemek yerine çalıştırıldı. İşleyen demir ışıldar.

Sosyal sorumluluğu zihniyet olarak kurumsallaştıran Elginkan Topluluğu'nun kuruluş felsefesi de "ebedi müessese" olmak. Hemen her çalışanı vakıf gönüllüsü...

SA: Ne güzel söz... Muhteşem bir felsefe...

HB: Sayın Elginkan, şirketi bir vakıf şirketi haline getirip kurumsallaştırmış. Bu yolda vasiyet de bırakmış. Bütün bir ekibin bir kurumu oluşturması çok olağanüstü bir örnek. Bunları derginizden de hissetmek mümkün. 40 yıldır çalışan yönetici, sanki oranın patronuymuş gibi heyecanla konuşuyor. İşte, orada bir kurum oluşmuş demektir.

Büyük şirketlerin sosyal sorumluluk projeleri açısından ülkemizde gelişmişlik düzeyi nedir?

HB: Öncelikle çok az şirket yapıyor bunu. Sadece birkaç şirket sosyal sorumluluğu kurumsal yapıya dönüştürdü.

SA: Ama moral düzeltici, umut verici örnekler de var. Türkiye o kadar sığ ki, yapılan her projenin faydası var. Biz henüz, o vahşi kapitalist ülkelerdeki kötü niyetli projelerin çok dışındayız.

Türkiye'de sosyal sorumluluk nasıl bu şekilde kurumsallaşabilir?

SA: O kadar kötü örnekler oldu ki, insanlar artık projelere şüpheyle bakmaya başladılar. "Acaba bunun altında nasıl bir menfaat var?" diye düşünüyorlar. Bence bu yeterli bir süzgeçtir. Firmalar artık Batı'daki kötü örneği tekrarlamamak için dikkatli davranıyorlar.

Kurumsal sosyal sorumluluk çerçevesinde şirket yöneticilerinin sorumluluğu nedir?

HB: Cesur olmak, cengaver olmak...Yaptığımıza inanıyorsanız, onu önce veya sonra kabul ettireceğinize de güveniyorsanız, işe girişmelisiniz. Olmadı, çantanız elinizde, istifa mektubunuz da cebinizde olacak.

SA: Proje üretmek... Biz genellikle ticaret merkezi yapıyoruz. Bir işverenimiz var, her ticaret merkezi için bir sanatçıyı tutuyor. O sanatçı balkon korkuluklarını, merkezi kısımlardaki heykelleri tasarlıyor. Yaptığımız iş merkezine bakıyorum, adeta bir müze olmuş... Trabzon'da bir iş merkezi yaptık. Tasarımı, Trabzonlu olan Bedri Rahmi'nin bir öğrencisi yaptı. Mekanın en görkemli yerine, onun bir heykelinin yeniden yorumlanmasını diktik. İşte burada yöneticinin aldığı karar sonucunda ortaya çıkan da bir sosyal sorumluluk örneği. Mersin'de bir proje yaptık, bir sanat merkezi gibi. Beni ümitlendiren de bu. İnsanların bunu düşünüyor olmaları. Bunlar bizim genç kardeşlerimiz ama bizim çok ötemizde düşünmeye başladılar.

Genç yöneticilere neler söylemek istersiniz bu çerçevede?

HB: Gençler pırl pırl, çok iyi eğitim almışlar, hemen konuyu kavıyorlar ama biraz takım oyunu yönleri eksik, bireyseller. Genç yöneticiler iç seslerini dinlemeliler. Yöneticiliği konu alan çok sayıda ve genellikle Batı

kaynaklı kitaplar çıkıyor. Evet, faydalı bilgiler oluyor ama mesela "gözün bir üst amirinin yerinde olacak" gibi çok saçma öğütler var. Halbuki sen işini doğru yap. Bir başka olumsuz öğüt de, "bildiğin her şeyi öğretme"... Halbuki altındakileri eğitip yukarı çekemezsen, yerine koyacak adamın yoksa, sen de hayatın boyunca orada kalırsın. Yönetici güvenilir bir ekip ile çalışmalı, takım çalışmasını bilmelidir. Yetki vereceksiniz ve güveneceksiniz. Şantiyedeki işçiden de öğreneceğiniz bir şey vardır.

SA: Yöneticinin büyük özelliği, olayları basite indirgeyebilmek olmalıdır. Çünkü etrafınızda karmaşık laf eden çok insan olacaktır. Olayları basite indirerseniz, yöneticilik çok karmaşık bir iş değildir. Her şeyi bilmeniz gerekmiyor; bilenden öğrenmeyi bileceksiniz. Yöneticilerin hangi disiplinlerdeyse, karşı disiplinin özelliklerini öğrenmeleri gerekiyor. Yöneticinin en önemli vasfı ise "kral çıplığı" oynayabilecek cesarete olması, realiteyle yüz yüze gelebilmesidir.

Hasan Barutçu ve Selçuk Altın kimdir?

Hasan Barutçu: 1947 yılında doğan Hasan Barutçu, 1971'de ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nden mezun oldu. On yıl kadar çeşitli proje ve inşaat şirketlerinde çalıştı ve bu sürenin büyük bir bölümünü yurt dışında geçirdi. 1986-2001 yılları arasında çeşitli kademelerde üst düzey yönetici olarak Tepe Grubu'nda çalıştı. Halen, Selçuk Altın'le birlikte kurdukları Proje ve İnşaat Yönetimi Müşavirliği Şirketi 'PRO-GE'nin Yönetim Kurulu Başkanı.

Selçuk Altın: 1972'de ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nden mezun oldu. 1996-1998 yıllarında Mesa İnşaat Genel Müdürü iken, 1998'de Hasan Barutçu'nun ısrarları sonucu Tepe İnşaat'a Genel Müdür oldu, Tepe İnşaat Yönetim Kurulu Murahhas Üyeliğine getirildi. Altın de 2001'de Tepe Grubu'ndan ayrıldı. Halen Barutçu ile kurdukları 'PRO-GE'nin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı.

Yapı sektöründe 'yeşil duyarlılık zirvesi'

Yapı-Endüstri Merkezi'ndeki EKODesign 2009 Konferansı'nda kentsel planlama, mimarlık, yapı malzemesi ve gayrimenkul sektörlerinin yerli-yabancı liderleri, yapı sektöründeki "yeşil duyarlılığı" konuştu

"Dünya bize atalarımızdan miras kalmadı. Biz onu çocuklarımızdan ödünç aldık"...

Yaptıklarımız veya yapmadıklarımız yüzünden dünyamızın soluğu hızla tükendikçe, bizler de bu kızıladerili özdeyişinin anlamını idrak etmeye başladık. Küresel ısınma, çevre kirliliği, doğal kaynakların hızla tükenmesi sonucu kaybettiklerimizin arkasından bakarken, daha yaşanabilir bir dünya için elimizde kalanları değerlendirme çabaları hızlanıyor. Yapı sektöründe de bu çabaların karşılığı, çevre dostu binalar. İşte bu "yeşil bina"lar, Yapı-Endüstri Merkezi'nin organizasyonu, yapı sektörünün liderlerini İstanbul'da bir toplantıda buluşturdu; EKODesign 2009 Konferansı.

Yapı-Endüstri Merkezi, mimarlıkta ekoloji ve sürdürülebilirlik alanlarında kitlesel farkındalık yaratmak amacıyla 2008'de başlattığı mimarlıkta ekoloji ve sürdürülebilirlik çalışmalarına bu yıl EKODesign 2009 Konferansı ile devam etti. Yapı malzemesi, gayrimenkul, mimarlık ve planlama alanlarındaki üst düzey yetkilileri ile kamu ve sivil toplum örgütlerini de buluşturan konferansta, finansman, tasarım, mühendislik ve planlama boyutlarıyla "yeşil binalar" ele alındı.

Enerjide etkin yapılaşma konusunda sektöre gelecek vizyonunun çi-

Yeşil bina

Küresel ısınma, doğal kaynakların hızla tükenmesi, çevre kirliliğiyle birlikte gelen risklerle karşı karşıya kalınması, yapı sektöründe çevre dostu binaların tasarımına yol açtı. Bu eğilimle birlikte "yeşil bina" denilen yapılar ortaya çıktı. Belli standartlarla sertifikalanan "yeşil binalar", enerji tasarrufu, doğayı koruma ve konforlu bir yaşamı bir arada sunuyor. Bir bina bu unvanı, yer seçimi, tasarım, inovasyon, yapı malzemelerinin özellikleri, yapım tekniği, atık malzemelerin yeniden kullanımı dolayısıyla alıyor.

zilmesi büyük katkıları olması hedeflenen konferansı, Yapı Endüstri Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Doğan Hasol, "Doğal denge hızla bozuluyor, kaynaklar tükeniyor. Çabamız, gelecek kuşaklara da yaşanabilir bir dünya bırakabilmek içindir" sözleriyle açtı.

Binaların çevreyle uyumu önemli

Konuşmacılardan Almanya Transsolar GmbH ortaklarından Thomas Auer, düşük enerji kullanımlı yapılar için yeni yöntemler konusunda bilgi verirken şöyle dedi: "Binalarda simülasyon imkanlarını kullanarak iyileştirmeler yapıyoruz. Öncelikle projelerimizi gerçekleştirdiğimiz ülkelerin yerli mimarilerini ayrıntılı olarak inceliyoruz. Ardından iklim, rüzgar, nem ve sıcaklıkla ilgili verilere bakıyoruz. Tüm bu veriler ışığında bir model oluşturuyoruz. Oluşturduğumuz modellerin mimari ve teknik anlamda niteliklerini değerlendiriyoruz. Çünkü bizler için çevrede bıraktığı etki çok önemli."

Feilden Clegg Bradley Studios Sürdürülebilirlik Ortağı Yüksek Mimar Bill Gething de sürdürülebilir mimarlık konusunda tecrübelerini ve yaklaşımını şöyle aktardı: "İklim değişikliği, çevre için büyük bir sorun. Dolayısıyla bizim büyük bir çözüm bulmamız gerekiyor. Bu konuda inşaat sektörüne iş düşüyor. Yenilikçi olmaları gerekiyor ama yenilikçilik yolunda karşılarına çıkabilecek dezavantajlardan korkuyorlar. Ama bir değişikliğin yaşanması şart. 2050'de bütün binalarda "0" karbon olması hedefleniyor. Önümüzde uzun yıllar var. Ayrıca bu hedef için farklı tasarım yapan mimarların desteklenmesi gerekiyor."

'Kentsel Rönesans Dönemi'ne duyulan ihtiyaç vurgulandı

Prof. Dr. Aykut Karaman (sağda)
Manuel da Costa Lobo

Prof. Ali Madanipour

Manuel da Costa Lobo

Prof. Dr. Madanipour 'kentsel rönesans' kavramına değinirken, Manuel da Costa Lobo kentsel tasarım eğitiminde multi-disipliner çalışmanın, pedagojinin ve takım ruhunun önemine dikkat çekti.

Kentsel tasarım uygulamalarının masaya yatırıldığı '4. Kentsel Tasarım Kongresi', Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde düzenlendi. Kongrenin düzenleyicisi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanı Prof. Aykut Karaman, İstanbul'un korunabilmesi, doğru ve etkin bir kentsel tasarım planının uygulanabilmesi için nüfustaki artışın ve fiziksel büyümenin önüne geçilmesi gerektiğini söyledi

"Doğal ve kültürel kaynaklar, sınırlı ve artırılma olanağı bulunmayan değerler. İşte bu nedenle günümüzde geçerli olan imar planları anlayışı, çağın gerektirdiği yeni yaşam mekânları, tarzları ve olanaklarını ortaya koymuyor. Gri binaların her yerden yükseldiği, kent içindeki yeşil alanların giderek yok edildiği büyük yerleşim yerlerimiz, ne yazık ki işte bu şehircilik anlayışının bir sonucu."

Mimar Sinan Üniversitesi Şehircilik Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Aykut Karaman'ın bu sözlerinin tarif ettiği İstanbul, kent tasarımı alanındaki yetkin isimleri buluşturdu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nce 20 yıldır düzenlenen 'Kentsel Tasarım Bilim Dalı Kentsel Tasarım ve Uygulamaları Sempozyumu', dördüncü kez uluslararası kongre şeklinde organize edilerek, 27-28 Mayıs tarihlerinde tamamlandı. Kentsel tasarımın güncel, teorik, eğitime ilişkin ve uygulamaya dönük yönlerinin tartışıldığı, alanında saygın uluslararası bir platform konumundaki kongreye, pek çok yabancı bilim insanı da katıldı.

Kentsel tasarımı ve iyi örneklerini ortaya koyarak İstanbul'un geleceğinin planlanmasına da öncülük etmeyi hedefleyen kongrenin konuşmacılarından Prof. Dr. Mehmet Çubuk, kökeni 1950'li yıllara ve ABD'ye dayanan kentsel tasarım kavramına atfedilen önemin, Türkiye'de yeni kavrandığını vurguladı. Çubuk'a göre 1960'lı yıllarda bir avuç akademisyen tarafından Türkiye'ye getirilen kentsel tasarım fik-

ri artık kamu bilincinde de yer almaya başladı. Çubuk, modern şehirciliğin kentlerde yarattığı bozulmanın etkilerinin silinebilmesi ve yeni modern dönemin kente bakışının ortaya konulması gerektiğini ifade etti. Kent tasarımının, şehirciliğin yeni biçimlenmesi içindeki yerinin daha da belirginleşeceğini belirten Çubuk şöyle devam etti:

"Ülkemizde yaşanan büyük değişimlerle birlikte kendini gösteren yeni dönemin şehirciliğe yaklaşımında, kentsel mimari ve ürünlerde çeşitlilik yeğlenmeye başladı. Bugünkü ortamda çekici, albenili, gösterişli uygulamalar bağlamında, 'büyücü' girişimlerin bir proje yarışına girdiğini, bir projelerin vitrinine dönüşen İstanbul'da izlemek olanaklıdır."

"Ülkemizde yaşanan büyük değişimlerle birlikte kendini gösteren yeni dönemin şehirciliğe yaklaşımında, kentsel mimari ve ürünlerde çeşitlilik yeğlenmeye başladı. Bugünkü ortamda çekici, albenili, gösterişli uygulamalar bağlamında, 'büyücü' girişimlerin bir proje yarışına girdiğini, bir projelerin vitrinine dönüşen İstanbul'da izlemek olanaklıdır."

Kentsel Rönesans dönemi

Kongrenin en ilgi çekici konuşmacılarından biri de kentsel tasarım uzmanı Prof. Ali Madanipour'du. Newcastle Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Madanipour, kentsel tasarımla ilgili fütürist yaklaşımlarıyla dinleyicilerin ilgisini çekti. Madanipour "Kentsel Rönesans" kavramını vurgulayarak şöyle dedi: "Bu kavramın açıkladığı değişim, global ekonomilerin kalbi konumuna gelmiş şehirlerde olumlu bir dönüşüm anlamına geliyor. Ve bu, herkesin yararına gerçekleşiyor. Günümüz kentlerinin sürekli değişen karakterlerinin şekillendirilmesinde kentsel tasarıma büyük bir görev düşüyor. Gelecekteki şehirler cazip, güzel planlanmış, çevresel anlamda sürdürülebilir, refahı yaratan ve paylaşan yerleşimler olacak."

"İstanbul'u hak ettiği kentsel dokuya kavuşturmalıyız"

Uluslararası Kentsel Tasarım Kongresi'nin organizasyon başkanlığını yürüten Mimar Sinan Üniversitesi Şehircilik Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Aykut Karaman ile kongre ve İstanbul'un durumu hakkında konuştu

Bu kongrenin İstanbul için önemi nedir?

Kentsel tasarım, son 50 yılda gelişen önemli bir uzmanlık alanı. Özellikle kentin geleceğine yönelik akılcı kararlar üreten bir disiplin olan kentsel tasarım; sosyoloji, ekonomi ve mimari gibi çok farklı boyutlar içeriyor. Şehirdeki gelişmeleri yönlendirebilecek kapasiteye sahip uzmanlık alanı olan kentsel tasarım, ülkemizde yüksek lisans düzeyinde eğitim verilen bir disiplin. 1956 yılında Harvard Üniversitesi'nde ortaya atılan kentsel tasarım, bizde 1983 yılından bu yana kendi uzmanlarına sahiptir. Bu programa mimarlar, peyzajlar, sosyologlar ya da ekonomist formasyonlu kişiler başvurabilir. Yani kentin geleceğinde fikir sahibi olabilecek bütün meslek gruplarının bu disiplin içinde yer alması istenir.

Kentsel tasarım, bir ekip çalışmasıdır ve bu ekipte uzmanlık alanlarının hepsinin yer alması gerekir. Yüksek lisans düzeyinde geniş bir bilgilendirmeye dahil olan kentsel tasarım uzmanı adaylarının bir kısmı kentsel tasarım sürecinde rol üstlenirken; diğer uzmanlar ürün tasarım sürecinde yer alır.

'Kentsel tasarım' İstanbul'da hüküm süren kaosa çözüm olabilir mi?

İstanbul gibi inanılmaz değerlere sahip bir kent için elbette kentsel tasarımın da önemi çok daha fazla ortaya çıkıyor. Tarihi, kültürel birimi ve topoğrafyası ile küller altında kalmış gibi duran kentsel dokusu, İstanbul'un zenginliğini gösteriyor. İstanbul'un uzmanlık bakış açısının yönlendirilmeye, akılcı bir sistemle biçimlendirilmeye ihtiyacı var. Kentsel tasarımın misyonu da bu zaten. Bütün dünyada kentsel tasarım yükselen bir uzman-

lık alanı. Uzmanlık alanı; çünkü ekip çalışmasıyla gerçekleştiriliyor.

İstanbul'un hâlâ fırsatı var mı?

İstanbul oldukça geri kaldı. İstanbul'un kentsel değerlerinin geri kazanılması noktasında çok fazla yanlış yapıldı. Üstelik modernleşme yönünde bir çok taviz vermeye devam ediliyor. Bütün bu olumsuz tablonun yanı sıra son yıllarda çok büyük bir düzelme gözlemliyoruz. Kamu otoritesinde ve halkımızda gözle görülür bir değişim yaşanıyor. Küresel etkiler ve baskılarla bozulma tehlikesi yaşanırken; İstanbul gibi şehirlerimiz, bu anlamda çok daha fazla ilgiyi çekiyorlar üstlerine.

Peki kentsel tasarım anlamında İstanbul'da acilen yapılması gereken nedir?

İstanbul'un büyümesi durdurulmalı. Kentsel tasarımda İstanbul'un kimliğini oluşturan, merkezi toparlamaya yönelik fikirlerle ağırlık vermeliyiz. Maddi olanak ve bilgiler bu tarafa yönlendirilmeli. Dünyada kentsel tasarımla ilgili pek çok iyi örnek var: ABD bu konuda çok daha bilinçli. Avrupa'da Londra ve Paris şehirleri kentsel tasarımla ilgili çok güzel örnekleriyle anılıyor. Biz de üzerimize düşeni yapmalı ve İstanbul'u hak ettiği kentsel dokuya kavuşturmalıyız.

Yapı Market Group Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Ağaçoğlu:

“Anıtsal yapılar inşa edeceğiz”

Yapı sektöründe başarının formülünü “agresif olmak ve doğru projeleri, doğru şekilde tamamlamak” olarak tanımlayan Yapı Market Group Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Ağaçoğlu, şimdiye kadar hayata geçirdikleri bütün projelerde Elginkan ürünlerini kullandıklarını söyledi

“Bizi Akdeniz Bölgesi büyüttü” diyen Yapı Market Group Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Ağaçoğlu, başarılarındaki en önemli kilometre taşları olarak ekonomik kriz dönemlerindeki stratejilerini ve Türkiye'nin yanı sıra tüm dünya ülkelerindeki yatırımcılara sundukları anahtar teslim projelerini gösteriyor. Gururla sıraladığı bütün bu projelerde şimdiye dek kalitesi nedeniyle Elginkan ürünlerini kullandıklarını ve hiçbir şikayet almadıklarını söyleyen Ağaçoğlu, yapı sektöründe başarının formülünü şöyle veriyor: “Agresif olmak ve doğru projeleri doğru şekilde tamamlamak.” Ağaçoğlu “artı 1”e başarı adımlarını anlatırken, Yapı Market olarak “Türkiye'nin sanatsal ve anıtsal yapılarını inşa etmeyi” hedeflediklerini açıklıyor.

Öncelikle inşaat sektörünün değişik alanlarında faaliyet gösteren şirketleri bünyesinde barındıran Yapı Market Group'un başarı yolculuğundaki kilometre taşlarını öğrenebilir miyiz?

1996 yılında iki ortakla girdiğimiz inşaat sektöründe ilke ve prensiplerimizle başarı grafiğini yükselttik ve bugün sektörün değişik alanlarında faaliyet gösteren şirketleri bünyesinde barındıran, yedi ortaklı Yapı Market Group olarak sektörde yerimizi aldık. Tesadüfen değil, kurgusu ve alt yapısı kurulmuş bir iş anlayışını hayata geçirdik. İleriye dönük olarak pazarlama ve satışta endüstriyel yapı malzemeleri ve taşeronluk işlerine girmeyi düşünüyorduk. Sonrasında da içinde bulunduğumuz bölgeye uygun, anahtar teslimi hızlı projeler ortaya çıkartmaya başla-

Bülent Ağaçoğlu kimdir?

Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünü bitirdikten sonra bir süre özel sektörde çalışan Bülent Ağaçoğlu, 1994 yılında Yıldız Mühendislik isimli Statik Proje ve Betonlaşma ofisini kurdu. 1996'da ise Yapı Market Ltd.Şti'ni kurdu. Halen Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütüyor. Yapı Market'in yaptığı çalışmalardan ötürü çok sayıda ödülü bulunuyor.

dık. Bizi biraz da Akdeniz Bölgesi'nin özellikleri zorladı, dolayısıyla Yapı Market olarak bölgenin sunduğu avantajlarla büyüdük. Turistik yapılar, ticari yapılar ve lüks konut alanlarında projelendirme, sunuş, endüstriyel yapı malzemelerinin pazarlanması, satış sonrası teknik hizmet desteğinin verilmesi, endüstriyel yapı teknikleri kullanarak uygulama ve taahhüt faaliyetlerinde bulunuyoruz. Antalya'dan İstanbul'a, İstanbul'dan tüm dünya ülkelerindeki yatırımcılara sunduğumuz anahtar teslim projeler; başarımızın en önemli kilometre taşları olarak gösterilebilir. Eğitim, teknoloji ve insana yatırım yapmanın getirdiği başarının haklı gururunu yaşayan Yapı Market Group, mimariyi, estetiği ve mühendisliği buluşturarak her yeni proje ile geleceğin Türkiye'sinde de var olmaya devam edecek. Yapı Market Group olarak, kurulduğu günden bugüne ve yarına zoru başarmayı imkânsız zorlamayı ilke edindik. Bu süreçte Türkiye'nin krizleriyle de tanıştık. Yapı Market, bütün krizlerden büyüyerek çıktı. İçinde bulunduğumuz küresel ekonomik krizden de büyüyerek çıkacağımızı düşünüyorum. Örneğin 2001 krizinde herkes küçülürken biz büyüdük. Küçülmeyi hedeflemediğimiz için büyüdük. Az olan işlerden fazla pay alabildiğimiz için büyüdük. 2001 krizi bizim için, en önemli kilometre taşlarından biridir.

Cosmopolis Projesi

Carpe Diem Claros

Yapı sektöründe başarılı olmanın şartları sizce nelerdir?

Yapı sektöründe başarılı olmanın formülü aslında çok basit: Agresif olmak ve doğru projeleri, doğru şekilde tamamlamaktır. Rekabet koşullarına uyum sağlayabilmeyi ve kriz dönemlerini iyi yönetmeyi de diğer önemli şartlar arasında sayabiliriz.

Ekonomik durgunluk sektörü sizce nasıl etkiledi? Bundan sonrası için öngörüleriniz nelerdir?

Krizden etkilenmemek elbette mümkün değil. Krizin en büyük etkilerinden biri psikolojik boyutta oluyor ve herkesi yıpratıyor. Ancak az önce de söylediğim gibi, krizlerden büyüyerek çıktık. Yani krizlerle ilgili antikor ürettik. Yaşadığımız bu krizde de moralimiz yerinde ve bu dönemden de psikolojik olarak büyüyerek çıkacağımıza inanıyorum. Tamamlamak üzere olduğumuz Carpe Diem Claros, bu yıl yapılan en büyük otel yatırımdır. Krize denk gelmesine rağmen yatırımı durdurma kararı almamızın temel nedeni; bu ülkeden aldığımız değerleri yeniden bu ülkeye geri vermek istememizdir. Krize rağmen agresifliğimizi hiç bozmadık. Bundan sonra belki de krizin yukarı doğru ivme kazanacağı bir döneme gireceğiz. Bu dönemde bir takım riskleri alarak, aynı geminin içinde olduğumuz gerçeğini göz ardı etmeden, gemiyi terk etmeden yola devam edeceğiz. Yatırım kararlarımızın hiçbirini kriz nedeniyle iptal etmedik.

Devam eden projeleriniz var. Bundan sonra yapmak istedikleriniz de...

Bu yıl daha önce tahsisini aldığımız; Özdere bölgesindeki Carpe Diem Claros Oteli'nin inşaatını bitirmek üzereyiz. 17 Mayıs tarihinden itibaren turist ağırlamaya başlayacak. 2007 itibarıyla Romanya'da anahtar teslim taahhütlü olarak Cosmopolis Projesi'ne başlamıştık. Doğu Avrupa'nın en büyük ve en prestijli konut projesidir. Yine orada ilk Türk Avrupa Üniversitesi'ni inşa ediyoruz. Bundan sonra Romanya merkezli olmak üzere; Avrupa'da da taahhüt ve emlak projeleri üreteceğiz. Bunun yanı sıra dünyanın farklı yerlerinde özel projelerde yer alarak Türkiye'nin sanat yapısını ortaya koyan firma olma yolunda ilerliyoruz. Turizm sektöründe yatırımcı üretici olmaya devam edeceğiz.

Mimari ve yapısal anlamda “geleceğin Türkiye'si”ni gözünüzde nasıl canlandırıyorsunuz?

Türkiye'yi İstanbul özelinde konuşmak isterim. İstanbul dünyanın merkezi, böyle görmek gerekir. Tarih boyunca olduğu gibi; gelecekte de cazibesini yitirmeyecek bir şehirde yaşıyoruz. İstanbul'da hiçbir şey ederinin altında gitmeyecektir. Bu kıyamete kadar böyle devam eder,

çünkü burası çok özel bir coğrafya. İnsanlar var oldukça temel ihtiyaçlarından biri barınma ve barınmanın konforunu arttırmaktır. Bu ihtiyaç olduğu sürece, Türkiye geliştikçe konfora olan eğilim, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin tamamında etkili olacaktır. İstanbul emlak ve yapı sektörü, on yıl içinde Avrupa ve hatta dünyanın en önemli ve pahalı şehirlerinden biri olacak. Dünya imparatorluklarının başkenti olan İstanbul bugün dünyanın da merkezinde yaşamaktadır. Öte yandan mimari, doğa ve çevre kaygılarının birlikte yaşandığı, projelerin de bu doğrultuda geliştirileceği bir döneme giriyoruz. Çevre bilinci artıkça bu bizim işimize de olumlu olarak yansacaktır. Biz firma olarak rekabetin içinden geliyoruz. Rekabetin sektörleri geliştirdiği kanaatindeyiz. Buna uyum sağlayamayanların da küresel pazarda ayakta kalma şansının bulunmadığını biliyoruz. Türkiye'nin modern ve anıtsal yapılara ihtiyacı bulunduğuna inanıyoruz. İşte Yapı Market'in önümüzdeki döneme yönelik en önemli hedeflerinden biri de bu: Türkiye'nin sanatsal ve anıtsal yapılarını hayata geçiren kurum olabilmek... **+**

“Elginkan Topluluğu'na kendi kurumumuz gözüyle bakıyoruz”

“Elginkan Topluluğu'na kendi kurumumuz gözüyle bakıyoruz. Elginkan Topluluğu ile tanıştığımız, bu işe başladığımız ilk yıllara kadar dayanıyor. O günden bu yana neredeyse bütün projelerimizde Elginkan'ın markalarını, E.C.A. ve SEREL ürünlerini kullandık. Bütün anahtar teslimi projelerimizde E.C.A. ve SEREL markaları vardı; Club Park Conti, Justiniano Park Conti, Long Beach Park, Belek Beach ve son olarak Carpe Diem... Yurtdışında da Cosmopolis projemizin tamamında E.C.A. ve SEREL ürünleri kullandık. Tabii projelerimizde yerli üretim malzeme kullanılması bizim için çok önemli. Ancak Elginkan'ı tercih nedenimiz bununla sınırlı değil; Elginkan'ın kalite anlayışı ve ürünlerin arkasında durmaları da işbirliğimizin başlıca nedenlerinden biridir. Ayrıca Elginkan Topluluğu'nun yöneticilerini de insani ilişkiler açısından tanıyıp ve yönetsel anlamda da çok beğeniyoruz. Turizme yönelik projelerin sahipleri öncelikle kalite ve işletme esnasında oluşabilecek tasarrufları dikkate alıyor. Kendi yatırımlarını yaparken de bakış açımız ve insanlara vermeye çalıştığımız kalite ve ürünle ilgili mesaj da bu zaten... Açıkçası şimdiye kadar Elginkan ürünleriyle ilgili hiçbir şikayet almadık, bu da bizim ilişkilerimizdeki devamlılığı sağlıyor. Bu, aslında bizden değil; E.C.A. ve SEREL ürünlerinin kalitesi ve istikrarından kaynaklanıyor. Elginkan, bence örnek şahsiyetlerden biri... Markasıyla da örnek oluşturmaya devam ediyor.”

Sevenleri, Ramize Erer'in karikatürlerini, onun inadına borçlu. Akademi'de hocası ilk yağlı boya resmine bakıp "Söyleyebileceğim bir şey yok, sen zaten ressamısın" derken, Gırgır'da Oğuz Aral'ın yorumu "Senden karikatürist olmaz, hüznü çok seviyorsun" olmuş. Erer, inatla karikatürü seçmiş

"İnadımdan karikatürist oldum"

Kadınlar Türk mizahında 1900'lerin başlarında kalem oynatmaya başladılarsa da, karikatüre kadın dünyasından çizgiler taşımalarının tarihi o kadar eski değil. Türkiye mizah yoluyla kadınlar alemine, Oğuz Aral'ın 1972 yılında çıkardığı Gırgır dergisiyle girdi. Efsanevi derginin "Biz Bıyksızlar" köşesindeki kadın çizerler, karikatüre farklı bir bakış getirerek yeni bir dönemi başlattı. "Bıyksızlar"dan biri de Ramize Erer'di. Halen hayatını İstanbul ile Paris arasında sürdüren Erer, karikatür olarak Türk kadını ve onun hayatını daha zengin buluyor. Erer'e göre iki ülke arasındaki bir fark da, Türk çizerlerin daha cesur olması. Erer ile Gırgır dönemi, karikatür ve resmi konuştuk.

Resim eğitimi aldığınız halde, ülkemizin önde gelen karikatüristlerinden oldunuz... Neden ve nasıl karikatürü seçtiniz?

Karikatür çizmeye on altı yaşında başladım. O zaman karikatür benim için kendimi ifade etmemin, sosyalleşmenin, 'ben de varım' diyebilmenin bir yoluymuştu. Akademi'de resim hocam Adnan Çoker ilk yağlı boya resmine bakıp, "Söyleyebileceğim bir şey yok, sen zaten ressamısın" dedi. Gırgır'da ise Oğuz Aral "Senden karikatürist olmaz, sen hüznü çok seviyorsun" diyordu. Galiba inatçılık yaptığımdan karikatürü seçtim.

Nasıl bir çocukunuz?

Komik, yaramaz biri değildim. Kendi halinde hatta içe kapanıktım. Kendi işini kendi halleden bir çocuktum. Ama aslında mizahçıların çoğu da aşağı yukarı benzer karakterlerdedir.

Hem İstanbullu hem Parisli

Oğuz Aral'ın ilk öğrencilerinden olan Ramize Erer, Kırklareli doğumlu. Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü mezunu. Gırgır, Hıbrır, Feminist Pazartesi dergilerinin ardından halen Radikal Gazetesi'nde Tehlikeli İlişkiler ve Kötü Kız karikatürlerini çiziyor. Ramize Erer'in şimdiye kadar yayımlanan kitapları şunlar: Evlilik (Can Yayınları, 2006), Kötü Kız (Leman Kitapları, 1999), Tehlikeli İlişkiler (İletişim Yayınevi, 2000), Bir Bıyksız (Joker Yayınevi, 1995), Eşi Nadide (Parantez Yayınları, 1995).

Gırgır'daki "Bıyksızlar"dan önce çizginizde kadın dünyası var mıydı?

Henüz kadın bakışı yoktu. Kendimize ait bir çizgimiz de yoktu; öğrenme sürecindeydik o zamanlar. Kadın, kadın duyarlılığı konularını düşünüyorduk ama bunların çizginize yansımaları için bir süreç gerekiyor.

Bıyksızlar nasıl ortaya çıktı?

Oğuz Aral Gırgır'daki kadınları bir araya getirdi. Bunun hem olumlu hem olumsuz sonuçları vardı. Bize belirli bir yer verildiği için, kalıcı olmakla birlikte sınırlarımız çizilmiş oldu. Küçük bir yere hapsolmuştuk. Doğrusu biz de bu durumu pek zorlamadık. Oğuz Aral da bize karşı daha yumuşaktı, daha anlayışlıydı. Orada kalmamız yönünde bir gayreti vardı.

Oğuz Aral'ın öğrencisi olmak size ne kattı?

Cesaret ve çalışkanlık. Bir karikatürü sayısız defalar çizdiğimiz olurdu. Ama inanılmaz bir disiplin ve çalışma biçimi verdi bize. Öyle bir iş disiplini ki, Oğuz Aral'ın yetiştirdiği bütün çizerler, her gün çizebilirler. İyi ki bizimle o kadar çok uğraşmış. Sadece bizimle değil, dergiye gelen yüzlerce mektup ve çizerle de ilgilenirdi.

Aynı soruyu Gırgır için soralım. Gırgır sizin için ne demektir?

Gırgır'a gitmek beni çok heyecanlandırırdı. Hatta akademiye gitmekten daha çok. Çok zeki adamlar vardı orada. Biz dahil her şeyle alay ederlerdi. Önce biraz bocalasa da, insan daha sonra düşünmeye başlıyor. Çok etkileyici bir atmosfer.

Peki Gırgır disiplininin sonrasında neler oldu?

Hıbrır benim için müthiş bir özgürlük demekti. Oğuz Aral'sız ayaklarımızın üstünde duruyorduk. Daha çok, daha özgürce çizmeye başladım. Rahatladım.

Resim sanatı daha çok duyguların dışavurumuyken, karikatür daha çok hayattaki duruşun eleştirel yansıması... Resim sanatı ile karikatürü nasıl bağdaştırdınız?

Akademiye bitirdikten sonra tek bir resim bile yapmadım. Kendimi tamamen karikatüre verdim. Ben bir kaç işi aynı anda yapabilen insanlardam değilim galiba.

Karikatürü seçtiğinizde içinizdeki ressamı ne yaptınız?

İçimdeki ressamı erteledim ama şu günlerde deli gibi, tekrar resim yapmak istiyorum. Belki de Paris'te yaşamanın etkisi bu. Bu şehirde, her yerde resimle, ressamların izleriyle karşılaşıyorum; bu da bana müthiş bir resim yapma heyecanı veriyor.

Farklı iki kültür içinde yaşadınız, yaşıyorsunuz. Paris'te Parisli kadını çizmeye başlasanız, bu tipin Türk kadınından ne farkı olurdu?

Kilosuz, kuru, biraz asabi, neşesiz, az şefkatli... Şimdiki gibi çizme hazını yaşayamazdım belki de.

Tiplerlerinizi nasıl yaratıyorsunuz? Hangisini seviyor, hangisinden nefret ediyorsunuz?

Bütün tiplerimi ilk karikatürlerimde kullandım. Bir çeşit deneme çekimi gibiydi onlar. Eşi Nadide'yi neşeyle, Ezik Hanım'ı acıyarak, Kötü Kız'ı mesafeyle ama hepsiyle özdeşleşerek çizdim.

Mizahçı deyince insanın aklına, kendinden fazlasıyla emin, bir yanılla acımasız, bir yanılla müdanaasız, kompleksler üstü, bu yüzden de korkutucu bir tiplere geliyor... Tabii bir de en ciddi meseleleri bile gülünç hale sokmaları var...

Karikatüristlerin de kompleksleriyle, güvensizlikleriyle, sıradanlıklarıyla diğer insanlardan hiçbir farkları yok. Ama Allah hiç kimseyi bir karikatüristin diline düşürmesin, derim.

Anne olmakla böylesine yoğun bir tempoda çalışmak nasıl bağdaşiyor?

Son zamanlardan bir örnek vereyim: Gazete karikatürümü oğlumu okuluna yetiştirmeye çalışırken, insanların meraklı bakışları altında otobüste, elimdeki büyükçe bir albümün üzerinde çizdim. Çünkü her gün Radikal Gazetesi'ne bir karikatür göndermek zorundayım.

Yılın belli zamanlarını Paris'te geçiriyorsunuz. Paris'te nasıl bir hayatınız var?

Kendimi burada bir kadın sanatçı olarak çok hafiflemiş hissediyorum. Paris kafelerinde oturmak, şehri keşfetmek, geniş bulvarlarda özgürce dolaşmak en büyük keyfim.

Bir dünya vatandaşı olarak, hele ki şimdilerde Paris'ten baktığınızda Türk mizahını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Buradaki çizerler güven içinde karikatürlerini yapıyorlar. Bizimkiler kelle koltukta... En belirgin fark bu; biz daha cesuruz.

Türkçe'nin gökkuşağından daha çok rengi var

Seksen yıl önce yapılan harf devrimiyle Türkçeyi en iyi ifade eden Türk Alfabesi'ni kullanmaya başladık. Bu süreçte Türkçe, pek çok badire atlattı. Geline nokta Türkçe'ye gönül veren bir ustayla konuştuk. Feyza Hepçilingirler Türkçe'nin renklerini anlattı

Dil neden bu kadar önemli? Önemli olan anlaşmak değil mi?

Küreselleşmeden dünya zenginliklerinin bir araya gelmesi, hepsinin ortak bir zenginlik oluşturmasını anlıyorsak eğer buraya bizim katacağımız şeylerin hemen hemen tümü dille ilgilidir. Kültürümüz, bütün kültürlerde olduğu gibi dil temeline dayalıdır. Şarkımız, türkümüz, şiirimiz, ağıtımız, destanımız her şeyimiz dilimiz. Bizi biz yapan değerlerin başında saymak gereken bir öge dil. Sadece ulusal kimlik açısından değil, insanın bireysel varlığı açısından da...

Aslında hepimiz Türkçe konuşuyoruz ama anlamıyoruz galiba?

Anlamıyoruz değil, dilimize hoyrat davranıyoruz. Yoksa anlaşabiliriz; el kol işaretleriyle de anlaşmak mümkün. Yalnızca gündelik ihtiyaçları anlatmak için el kol işaretleri fazla bile gelir insana. Ancak daha derin ihtiyaçları anlatmak için herhalde dili ustaca kullanmak gerekir. Korumak için de dili iyi kullananların dinlenmesi, okunması gerekir. Bunlar radyo ve televizyon olmalıdır. Ne yazık ki bizde dili en kötü kullananlar televizyoncular. Bir çok kişi dilin kurallarını iyi radyolar dinleyerek öğrenmiştir. Çok özenli basılmış gazeteler okuyarak yazımla ilgili pek çok fikir edinmiştir. Bu, okuldan geçtiği kadar, yaygın eğitimden de beslenen bir damar. O yüz-

Türkçe'yi hoyrat kullanmakla özgüven yitiriyoruz. Dilimizin kendimizi ifade etmeye yetmediğini sanmaya başlıyoruz. Hayallerimizi de dille kuruyoruz, düşüncelerimizi de dille oluşturuyoruz. Düşünme kapasitesinin artması dile egemen olma oranıyla sağlanabilir

den dilimizi korumak için kendimizi sevmemiz, kendimize özen göstermemiz gerekir ki, bir parçamız olan dilimizi de sevip özen gösterelim.

Türkçe'nin farklı kullanımları var; edebiyatta ayrı, gündelik yaşamda ayrı bir dilde konuşuyoruz...

Dilin çeşitleri yanında bir standart dil var ki, işte sokak dili, argonun dışında asıl yürürlükte olması gereken dil bu. Bütün medyanın standart kabul etmesi gereken dil bu. Yoksa dilin, kullanım alanları farklı, bu alanlara göre aldığı adlar da farklı olabilir. Örneğin sokaktaki dille şiir yazılmaz, anne babaya seslenirken kullanılan dille cumhurbaşkanına seslenilmez. Edebiyat yapıtı oluşturulan dille kavga edilmez gibi... Bunlar hep yaşamın ayrı alanları, dolayısıyla o ayrı alanların da ayrı dilleri var. Bunları birbirinden farklı tutmak gerekiyor ama hepsinin bulunduğu ortak bir zemin var ve standart dil dediğim şey zaten o.

Bir televizyon dizisindeki karakter, yapısı gereği sokak Türkçesi konuşuyor mesela... Aksi, gerçekçilik duygusunu yok etmez mi?

Elbette, tip yaratırken, giyimle, kuşamla olduğu kadar dille de desteklemek durumundayız. O dizideki tip kabadayıysa, ondan roman kahramanının konuşmasını beklemek abes olur. Ancak televizyonlarda eleştirilen dil kullanımı, daha ciddi kullanım alanlarında, sözgelimi ana haber bültenleri için sözkonusu olabiliyor. Ana haber bültenlerinde kullanılan hep aynı kalıp ifadeler, anlatım bozuklukları, tutarsızlıklar eleştiriliyor. Ancak dizi yazarının da bir sorumluluğu vardır. Türkçeyi eğip bükererek hatta ezip üstünde tepinerek bir güldürü yakalanmaya çalışılıyor. Dizilerde kullanılan bir takım söyleyişler hızla topluma yayılıyor. Hatta o kadar hızlı yayılıyor ki, siz o sözün doğrusunu her yerde her an söyleseniz, yanlışın yayılma hızının onda birine yetişemezsiniz. O yüzden eline mikrofon alan, kalem alan herkesin büyük bir sorumluluğu var.

İnternet de Türkçe'yi bozan alanlardan biri diyebilir miyiz?

Bu, şifreli bir dil haline geldi. Ç harfini, ch ile ş harfini sh ile yazmaya çalışıyoruz. Buradan harf çoğaltırken, başka yerden de harf azaltmaya çalışıyoruz. Selam yerine "slm", merhaba yerine "mrb" diyoruz. Bu şifreleme zaman kazandırın diye yapılıyorsa eğer, yapılan bir deney sonucunu aktarayım: Mesajı bütün harfleri kullanarak yazmak daha kısa zaman alıyor. Çünkü neyi atacağım diye düşünmüyorsunuz.

Türkçe'yi böyle kullanmakla birey ve toplum olarak ne kaybediyoruz?

Türkçe'yi hoyrat kullanmakla özgüven yitiriyoruz. Dilimizin kendimizi

ifade etmeye yetmediğini sanmaya başlıyoruz. Düşünme kapasitesinin artması da dile egemen olma oranıyla sağlanabilecek bir şey.

Dildeki kısırlaştırma iletişim dışında da mı hayal gücümüzü sınırlıyor?

Evet. Hayallerimizi de dille kuruyoruz, düşüncelerimizi dille oluşturuyoruz. İnsan yapacağı resmi de dille düşünüyor, oraya vuracağı renkleri de. Bir şey icat edeceksiniz onu önce kafanızda dille yaratıyorsunuz, daha sonra eser haline getiriyorsunuz. İnsan en iyi anadili içinde düşünür, en iyi anadili içinde kalarak yaratabilir. Başka dili çok iyi öğrenebiliriz ama en iyi bildiğimiz dili anlatmak için bile söylenen şey bellidir: Ana dili gibi konuşuyor. Bir başka dili, "gibi" ya da "kadar" bilebiliriz...

Dilimizi sevebilmek için önce doğru anlamalıyız öyle mi?

Türkçe sevilmesi kolay bir dil. Sevmek için bizi zorlamaz. Pek çok başka dilde olduğu gibi söyleniş zorluğu içeren sözcükleri kapsamıyor. Bir çalışmamda örneğin renk adlarını sıraladım. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar renk adı yoktur. En küçük geçişler bile başka adlandırılmış: Kızıl, al, aşı, boz, çividi, ebruli, eflatun, çividi, gümüşü, firuze, kestane, ha-ki, kuzguni, nefti, leylak, limoni, menekşe, tirşe, yakubi, zeytuni, şarabi, vişne, zifiri, bordo, krem, güvez, kehribar, taba, kurşuni... Bunlar tek sözcükten oluşanlar. Bileşik sözcükler; kavuniçi, camgöbeği, yavruağzı, limonkütü, balköpüğü, devetüyü, fildişi, güllurusu, kazayağı, kültrengi, narçiçeği, ördekbaşı, kazboku, safransarı, toz pembe, balrengi...

Gökkuşağından çok rengi olan bir dilimiz varmış meğer...

Evet. Türkçeyi azımsarken bu zenginlikleri bilmiyor muyuz, farkında mıyız diye sormamız lazım. Dilin zenginliği kelime sayısı ile ölçülmez. Ya da tek ölçüt bu değildir. Türkçe'de matematiksel yapı, bir sözcüğün birbirinden çok farklı anlamlara gelmesini sağlar. Biz bunu bile aşağılama nedeni yapıyoruz, "lastik gibi nereye çekersen oraya gider" diyoruz. Mesela çekmek eylemini alalım, bir şeyi çekmekteki "şey" sözcüğünü değiştirdiğiniz sürece çekmek eyleminin anlamı değişiyor. Çekmek sözcüğünü tek bir sözcük olarak görmek insafa sığar mı? Çekmek sözcüğü tek başına yüz-yüz elli anlamı karşılıyorsa bu dile yoksul diyen kendi yoksulluğuna yansın. Bilmiyorsak, bilmediğimizin farkına varıp öğrenmeye çalışmalıyız. Ama bilmediğimiz şeyi yokmuş gibi farz etmek kendimizi kandırmaktan başka bir şey olmaz. ❌

Feyza Hepçilingirler kimdir?

1948'de Ayvalık'ta doğdu. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulunu ve İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Edebiyat öğretmeni ve öğretim görevlisi olarak çalıştı. Halen Yıldız Teknik Üniversitesinde öğretim üyesi.

Ulusal ve uluslararası bir çok ödüle sahip olan Hepçilingirler'in eserlerinden bazıları şunlar:

"Sabah Yolcuları", "Eski Bir Balerin", "Potluğu Gidermek", "Ne Güzel Ölmüştüm", "Savrulmalar", "Of", "Türkçe Günlükleri", "Dlin Zamana Dokuduğu, Türkçe Günlükleri", "Yıldızların Suya Döküldüğü: Türkçe Günlükleri", "Dedim Ah", "Tanrıkadın", "Üç Nokta Bir Çizgi".

“Gezdikçe görüyorsunuz ki hepimiz insanız, aynı düşün parçasıyız”

Başta dağcılık olmak üzere birçok dalda profesyonel sporcu, gezgin, yazar, belgeselci, AKUT'un kurucu başkanı kimliklerini bir arada taşıyan ve birçok ilke imza atan, 'Kar Leoparı' unvanlı Nasuh Mahruki ile dört ay 21 gün süren Doğu yolculuğundan dönüşünde farklı coğrafyaları, farklı kültürleri konuştuk

Dağ sporuyla ilgilenenler, Nasuh Mahruki'nin adını 1992-1994 yılları arasında Sovyet Asya'nın 7 bin metrelik en yüksek beş dağına tırmanarak Rusya Dağcılık Federasyonu'ndan "Kar Leoparı" unvanını alan az sayıdaki dağcı arasına katıldığında duymuşlardı. Hemen ardından 1995'te Everest'e tırmanan ilk Türk dağcı unvanını elde ettiğinde biraz daha geniş bir kitlenin ilgi alanı içine girdi. Ancak onu asıl olarak 1999'da, Gölcük Depremi'nde tanıdık. Kurucusu ve başkanı olduğu AKUT'la birlikte belleklerimizde yeni bir bilincin kazanmasına öncülük etti. Ortak bir felaketin yaralarını sararken; başka hayatlara karşı sevgi, saygı ve empati ile beslenen bir sorumluluk bilincinin çağdaş insanın olmazsa olmazı olduğunu, örgütlülüğün uygarlığın gereği olduğunu da kavradık.

dört ay 21 gün süren Doğu yolculuğundan dönen Mahruki, bir gezginin gözünden farklılıkları; farklılıklar içindeki aynılıkları anlattı.

Neden Doğu yolculuğu?

Çok uzun yıllar hayalini kurduğum bir şeydi. En son üniversiteyi bitirdikten sonra niyetlendim, vakit bulamadım. Ama 97'de o fırsatı yakaladım. Motosikletle hem de. Buradan garajdan çıkıp Türkiye, İran, Pakistan, Hindistan, Nepal, Katmanduya'ya kadar gittim. 21 bin kilometre. İnanılmaz heyecanlı, hayatımın en iyi seyahatiydi diyebilirim. Gidiş dönüş dört ay sürdü. Tırmandım. Tırmanıştan sonra Ganj üzerinden biraz daha Doğu'ya gittim. Tekrar o yolu geze geze Hindistan'daki birçok festivale katılarak geri geldim.

enerjisini alan, tadını kaçıran şeyler yok tabii. Elbette yine enerji harcıyorsunuz ama tamamen istediğiniz şeylerle meşgul oluyorsunuz. Gelince adapte oluyor insan; sonuçta bu çok alışkın olduğumuz bir şey.

Böyle bir yolculuk çok pahalı olmalı...

Doğu öyle pahalı bir yer değil. Çok ucuza yapılabilir böyle bir yolculuk. Mesela İran'da bir depo benzini 1 dolara, 1.5 dolara dolduruyorsunuz. Böyle bir yolculuk sanıldığı kadar büyük paralar gerektirmiyor.

Uyku tulumlarında mı geceliyorsunuz, otelerde mi?

Planlama yapmak çok önemli böyle seyahatlerde. İstanbul'dan Katmandu'ya yolculuk bir fenomen zaten ve böyle bir serüven dünyada da çok popüler bir şeydir. Bu konuda hazırlanmış çok iyi rehber kitaplar var. Mutlaka öneririm onları. Ben de öyle yapıyorum. Bir ülkeye seyahat edeceğim zaman, o ülkenin yeni baskı bir rehber kitabını bulup araştırma yapıyorum, nerede ne var diye. Kabaca rotayı belirlemiş oluyorsunuz. Ama yolculuk esnasında nerelerde kalacağınıza giderken karar vermek daha doğru olur. Görecek çok şey var. Genelde ana duraklara karar veriyorsunuz; festivaller, çok özel tapınaklar ya da ilginç binalar ve mekanlar... Oradan oraya giderken yol üzerinde birçok ihtimalle karşılaşılıyorsunuz zaten. Genelde çok ucuz yerlerde konaklıyoruz.

Uğrak noktalarında insanların tepkileri nasıl oluyordu?

Motosiklet çok ilginç geliyor tabii insanlara. Hele Hindistan'da, etrafınıza elli kişi, yüz kişi toplanıyor. Onu engellemek mümkün değil. Nüfus çok fazla, sokaklar caddeler insanlarla dolu. Bir kasabadan geçerken mola verdiğinizde, bir anda etrafınıza toplanıyorlar. Asla zarar vermiyor, rahatsız etmiyor, sadece sizi seyrediyorlar. Sohbet etmek istiyorlar tabii. Çok sıcakkanlı insanlar. Bir de motosiklet heyecan verici geliyor insanlara. Durmadan soruyorlar, hayranlıkla seyrediyorlar. Onlar için de çok değişik bir deneyim.

Günlük tutmak bunları belgelemek için önemli değil mi?

Tabii, bir taraftan da gezdiğiniz yerlerde çok ciddi kültürler, bir birikim var. Onları da anlamak, tanımak, öğrenmek gerekiyor. Bir felsefesi var yani herşeyin, her yerin. Bu rehber kitaplar zaten o kültürle ilgili belli temel bir bilgi sağlıyor. Bilgilerinizi orada yaşadıklarınızla beraber günlüğe aktarmak, yaşadıklarınızı çok daha kalıcı hale getiriyor. Amaç sadece yol yapmak değil, öğrenmek ve fikir edinmek de yolculuğun önemli bir parçası.

Bu bilgiyi de insanlarla paylaşıyorsunuz...

Evet. Böyle bir seyahati yapabilirsiniz ve bunun sonucunda çok güzel şeyler yaşayabilir, öğrenebilirsiniz anlamında.

Peki bu kitapların rehberliğinde yolculuğa çıkanlar oldu mu?

Çok kişi elinde kitapla geldi, kitapta yazılanları aynen takip ettik diye. Bu çok önemli, evet kendine göre zorlukları, tehlikeleri var. Ama dikkatli ve özenli olun. Planlamanızı iyi yapın. Kendinizi iyi yetiştirin. Yazdıklarımın başkalarının da bunları yapabileceğini gösterebiliyorum. ➔

Türkiye şu an kendi sivil toplum kültürünü yaratıyor

Anadolu'da Selçuklular'dan kalan, varlığını hâlâ sürdüren vakıflar var. Biz zaten bu yöntemleri iyi biliyorduk. Sonraları unutmamız, bencilleşmişiz. Şimdi ülkesine, toprağına, insanlarına sahip çıkmak hasleti yeniden hatırlanıyor. Sivil toplum örgütleri de atıllıktan kurtuluyor.

Fotoğraf çekerken karşılaştığımız insan profiline bahseder misiniz? Size ne kadar yakınlık, sizden ne kadar uzaklık?

Çok farklılar. Özellikle yerel insanlardan bahsediyorsak çok farklılar. Pakistan'da bir çölden geçerken tanıştığım insanlar mesela çok farklılar.

Hiç tedirgin olduğunuz zamanlar oldu mu?

Ben her zaman çok dikkatliyim. Bu yüzden çok tedirginlik yaşamam. Bu tür yolculuklara kalkışacak olanların öncelikle sahip olması gereken özellik, dikkat. Gözünüzü dört açmanız gerekiyor her konuda. Somut verilerle hareket etmek lazım. Bu tür seyahatleri yapan insanların zaten belli bir birikimi vardır. Dikkat yeteneği de geliyor zamanla.

Bütün bu yolculuklar size daha önce bilmediğiniz neyi fark ettirdi?

Farklı kültürler, farklı coğrafyalar... Ama ne kadar farklı gözükse de aslında bir bütünün farklı yansımalarıdır. Bizim burada kendimize göre bir hayatımız, bir yaşantımız var. Orada insanların bambaşka hayatları var. Ama aslında onların hepsinin aynı düşün bir parçası olduğunu kavırıyor ve bu farkın da coğrafi şartlanmalarla alakalı olduğunu anlıyorsunuz. Ben orada doğsam onlar gibi olurum, onlar burada doğsa benim gibi olurdu. O zaman burada bir fark yok bu açıdan bakıldığında. Bir

bütünün farklı şekillerde kendini gerçekleştirmiş halleri var. Bütünselliği kavrayabilmek açısından çok güzel tecrübelerim oldu. Aynı şeylere ulaşmaya çalışıyoruz, amaçlar hedefler aynı. Kıyafetler, lisanlar farklı.

Türkiye'ye dönersek, AKUT'un tanınmasına neden olan depremden sonra toplumun sivil toplum örgütlerine bakışı değişti mi sizce?

Evet, Türkiye'de ciddi bir uyanış başladı sivil toplum örgütlerine karşı. Artık her şeyin devletten beklendiği bir anlayıştan, herkesin üzerine düşeni yapması gerektiği fikrine evrilen bir sayfa açıldı. Sivil toplum kuruluşlarının, sorunları çözebilmek için çok iyi fırsat olduğu kavrandı. İnsanların örgütlenerek, bir araya gelerek sonucu değiştirecek etkiler yaratabileceği, örgütlü toplumun bilgi toplumu olduğu anlaşıldı. Son 10 yılda bu anlamda Türkiye'de epey hareketlilik oldu ama daha çok yol var. Türkiye şu an kendi sivil toplum kültürünü yaratıyor. Anadolu'da Selçuklular'dan kalan, varlığını hala sürdüren vakıflar var. Biz zaten bu yöntemleri iyi biliyorduk ama unutmamız, bencilleşmişiz. Şimdi ülkesine, toprağına, insanlarına sahip çıkmak hasleti yeniden hatırlanıyor. Sivil toplum hayatı yeniden oluşurken olumsuzluklar da yaşanacak ancak eninde sonunda doğru bir şekilde yola devam edilecek.

AKUT bu konuda çok önemli bir misyonu yerine getirdi...

AKUT'un varlık sebebi zaten hem acil durumlarda can kaybını engellemek hem de toplumu bu konularda bilinçlendirmektir. Yani afete dayanıklı bir toplum oluşmasına katkıda bulunmak. Bu da eğitimle, bilinçlendirmeyle mümkün. Ama eğitim sonsuz bir şey. "Kurs bitti hadi gidin" demiyoruz. Afet konusunda bir kültürün oluşması gerekiyor ve bu da zaman alacak bir şey ve bu anlamda da eğitimin sürekliliği çok önemli. Eğitimin tekrarlanması ve eğitimde alınan bilginin hayatın bir parçası haline getirilmesi gerekiyor. Bu da çok boyutlu, çok katmanlı bir hatırlatma ve eğitim sürecine ihtiyaç yaratıyor. Türkiye yavaş yavaş bunu algılamaya çalışıyor. Bütün illeri ikişer kez dolaştık ve afetler konusunda eğitimler, seminerler verdik, kitapçıklar dağıttık. Bilinçli, duyarlı, sağlıklı, dengeli, dayanıklı toplum ancak sürekli iletilen bilgiyle oluyor.

Devletten yeterince destek görüyor musunuz?

Biz sivil toplum kuruluşuyuz. Devletten beklentimiz yok. Sadece bürokratik anlamda kolaylık sağlanması talebimiz var. Örneğin araç vergisi bizi sıkıntıya sokuyor. Çünkü AKUT'un birçok aracı var.

İnsanların hayatını kurtarmak nasıl bir duygu?

Kurtarılan kimi kurtardığımızı bilmiyoruz. Belki o insan gelecekte çok önemli işler yapabilir. Belki şu anda yapacağımız bir şey gelecekte çok başka bir katma değer yaratabilir... Ya da sıradan bir insan olabilir... Bunun önemi yok. Bizim için önemli olan insan.

Çok acı gördünüz, yaşadınız. Bununla nasıl baş edebildiniz?

İşin sırrı şu; biz empati yeteneği çok yüksek insanlarız. Başkalarının acılarını çok iyi anlayabiliyoruz. Ama o acıları üstlenmiyoruz. Duygusal davranmıyoruz. Üstlenirsek onlar gibi oluruz. Acılarını hissetmek, anlamak ama gereğini yapmak gerekiyor. Ne olursa olsun birilerinin ayakta durması şart.

YAZ OKULU

2009 Betonart Mimarlık Yaz Okulu

08 - 15 Temmuz 2009, İzmir

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği'nin (TÇMB) mimarlara yönelik olarak yayımladığı Betonart dergisinin çimento ve betonun alternatif kullanım olanaklarını araştırmak, çevre duyarlılığını ve fiziksel çevre kalitesini arttırmak amacıyla mimarlık bölümü öğrencileri için düzenlediği Dokuz Eylül Üniversitesi'nin işbirliği ile gerçekleştirilecek olan 2009 Betonart Mimarlık Yaz Okulu'nun bu yılki proje konsepti "Betonu Biçimlendirmek" olarak belirlendi.

BIENAL

Rotterdam Mimarlık Bienali

27 Eylül-10 Ocak 2009, Rotterdam

Dördüncü Rotterdam Mimarlık Bienali 24 Eylül 2009 - 10 Ocak 2010 tarihleri arasında, küratör Kees Christiaanse ve Zürih'teki ETH İsviçre Federal Teknoloji Enstitüsü'ndeki takımı tarafından geliştirilen, "Açık Kent: Birlikteliği Tasarlamak" teması çerçevesinde düzenlenecek. 4. Uluslararası Rotterdam Mimarlık Bienali'nin hedefi, günümüzün kentsel sorunları karşısında durabilmek için "Açık Kent" olgusunu yeniden araştırmak ve tasarlamak olarak tanımlanıyor. Bienal'de İstanbul'un da aralarında olduğu yedi başlık incelenecek.

KONFERANS

ArkiPARC 2009 'Kentsel Kalite İçin Diyalog'

29-30 Eylül, Four Seasons Bosphorus

Arkitera Mimarlık Merkezi gayrimenkul, mimarlık ve inşaat sektörlerini ikinci kez buluşturmaya hazırlanıyor. ArkiPARC 2009, 29-30 Eylül'de Four Seasons Bosphorus'ta gerçekleştirilecek. ArkiPARC'ın ilk yılında danışma kurulu toplantıları sonucu belirlenen "Kentsel Kalite için Diyalog" teması ArkiPARC etkinliğinin sloganı haline dönüşürken Arkitera Mimarlık Merkezi, Kentsel Kalite Platformu'nu oluşturmak için de ayrıca harekete geçti.

Uluslararası Deprem Sempozyumu Kocaeli 2009

17-19 Ağustos 2009, Kocaeli Üniversitesi

Sempozyumun öncelikli amaçları arasında deprem ile ilgili güncel araştırmalara odaklanmak, ilgili merkezi ve yerel tüm resmi kurumlar, özel sektör temsilcileri, STK'lar ve bireyleri bir araya getirmek ve tüm ülkelerden katılımcıların, ilgili bilimsel, sosyal ve akademik bilgi, deneyim ve önerilerini paylaştığı bir platform oluşturmak yer alıyor. Bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Uluslararası Deprem Sempozyumu Kocaeli 2009" 1999 depremlerinin 10. yıldönümü olması nedeniyle, geçmiş 10 yılda yapılan çalışmaların değerlendirildiği ve geleceğe yönelik somut hedeflerin belirlendiği bir platform olmayı hedefliyor.

SEMPOZYUM